

Интервју:
проф д-р Владо
Бучковски
Ќе се бориме
против
невработеноста
и „белата чума“

Отворен
почесен
конзулат
на РМ
во Задар

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Година XX 2013.
 МАЈ – ЈУНИ
 SVIBANJ – LIPANJ
 ЦЕНА 5 кн

БРОЈ

83

ISSN 1333-7769

МАКЕДОНЦИТЕ ВКЛУЧЕНИ ВО ХРВАТСКАТА ЕУ ПРОСЛАВА

МАКЕДОНЦИТЕ ВКЛУЧЕНИ ВО ХРВАТСКАТА ЕУ ПРОСЛАВА

Деновите на браќата Миладиновци одбележани во Осиек и во Ѓаково

PROCULIN®

Za Vaše oči

KAPI ZA OKO (naphazolinum)

- ✓ Kod alergijske upale očiju
 - ✓ Kod crvenila i svrbeži očiju
- 1-2 kapi, 4 puta dnevno

TEARS (umjetne suze)

Medicinski proizvod

- ✓ Vlaži i štiti suhe oči
- 1 kap u oko 2-3 puta dnevno

LENS (otopina za leće)

Medicinski proizvod

- ✓ Za sve vrste kontaktnih leća
- ✓ Preporučuje se za osjetljive oči
- ✓ Antibakterijska kutija

ALKALOID
Brinemo o zdravlju

PRIJE UPOTREBE PAŽLJIVO PROČITATI UPUTU O LIJEKU ILI MEDICINSKOM PROIZVODU.
ZA OBAVIJESTI O INDIKACIJAMA, MJERAMA OPREZA I NUSPOJAVAMA UPITAJTE SVOG LIJEČNIKA ILI LJEKARNIKA

**GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

Главна и одговорна уредничка:
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВСКА

Заменик на главната и одговорна уредничка:
ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Лектура: Марија Георгиева-Петриќ

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Васил Тоциновски

Тинка Барбутов Крстева

Мирјана Мајкиќ

Редакција:

Елизабета Петровска – Загреб

Јулијана Младеновска Тешија – Осиек

Васил Тоциновски – Ријека

Елена Кипровска Кнежиќ – Задар

Биљана Митревски – Сплит

Тодор Брдарски – Пула

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH
posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,
Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr

zmurh.hr@gmail.com

За издавачот: Орце Ламбевски

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

ЕХО НА ВРЕМЕТО

**Агол на уредникот
Urednikov kutak**

Под чадорот на заедништвото

Верувам дека кај бројни генерации и денеска кога ќе се спомне терминот заедништво како синоним и еманација им се јавува СФРЈ – држава која ги обединуваше Македонија и Хрватска, југословенството за кое нè врзуваат многу спомени и примери на заедништво. Од бројните акции во кои растеше нашата заедничка држава, до братството и единството во кое сите се колневаме. Од штафетата на 25 мај и химната „Еј Словени“, кои не обединуваа.

Но, сега сме исправени пред еден нов вид на заедништво – европското. Сега влегуваме во едно друго семејство – европското, каде ни се отворени границите, каде можеме да студираме на европските универзитети, да имаме мобилност на знаење и работна сила. Секако, се со цел за добробит, за подобар живот, за подобар стандард, за подобри вредности.

Ете и ние Македонците во Хрватска, заедно со Хрватите и останатите национални малцинства ја имаме таа привилегија и влегуваме во ЕУ. И секако, сега се наметнува прашањето – што понатаму?

Имајќи ги предвид прогнозите на познавачите на приликите дека ЕУ не е еднороден проект, бенифитот се очекува да се рефлектира на неколку генерации, а најмногу очекувања имаат секако младите кои можат многу да вложат во своето знаење. Проектот на ЕУ е темелен на вредности како што се човекови права, слобода, толеранција, мир – вредности кои и натаму треба да се негуваат и надградуваат. Вредности кои ни го прават животот поубав – цел кон која се стреми секој човек, па и ние Македонците во Хрватска.

Милена Георгиевска
(m.georgievska@gmail.com)

Хрватски спектакл за ЕУ

Меѓу странските државници беше и македонскиот претседател Ѓорге Иванов, кој заедно со своите колеги и претседатели на влади, освен на централниот настан во Загреб, присуствуваше и на појадокот на 1 јули што го организираше хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ

Хрватска стана 28 членка на Европската унија на 1 јули 2013 г. Со спектакларни концерти, настапи, огномети ширум хрватските градови, на 30 јуни навечер се слаvesше долго очекуваниот момент – пристапување кон Унијата. Меѓу гостите беа 170 странски државници меѓу кои претседатели на држави, влади, министри за надворешни работи, а настанот го следеа и 700 акредитирани новинари. Обезбедувањето на значајните личности претставуваше и безбедносен предизвик за еден ваков настан, на кој Хрватска подготвено одговори. Меѓу странските државници беше и македонскиот претседател Ѓорге Иванов, кој заедно со своите колеги и претседатели на влади, освен на централниот настан во Загреб, присуствуваше и на појадокот на 1 јули што го организираше хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ. Во Загреб допатуваа претседателот на Европската комисија Хозе Мануел Баросо, претседателот на Европскиот совет, Херман ван Ромпуј, како и претседателот на Европскиот парламент, Мартин Шулц. Беа присутни и италијанскиот

претседател Ѓоргио Наполитано, српскиот претседател Томислав Николиќ, претседателката на Латвија, Далиа Грибауската, а беа присутни и државници од Словенија, Косово, Финска, Естонија...

Своевиден спектакл се одржа на плоштадот Бан Јелачиќ, што резултираше со најдобар приказ на хрватската традиција на регионите кои со особено внимание ја негуваат. Во своето обраќање пред присутните илјадници граѓани на централната прослава, хрватскиот премиер, Зоран Милановиќ, меѓу другото рече:

„Зборувајќи во оваа историска ноќ за Хрватска, морам да бидам субјективен, бидејќи тоа е Хрватска каква ја сонуваме и градиме: мозаик составен од четири и пол милиони слободни сфаќања на сопствената земја, нејзиното минато, сегашност и иднина. Тоа е Европа каква ја сонуваме и која со другите ќе ја градиме: заедница во која секој поединец ќе развива свој посебен однос кон идеите и праксата на Европа“.

И претседателот на Република Хрватска, Иво Јосиповиќ се обрати до јавноста. Тој ис-

такна дека Европа е суштинска идеја на која и припаѓа Хрватска. „Ние бевме, сме и остануваме Европејци. Европа е клучен дел од нашиот народен идентитет. Ние и припаѓаме, не само поради географската положба во која се наоѓаме, туку и по вредностите кои ги делиме со другите. На прво место тоа е вредноста на слободата. Таа е најголемата вредност што ја имаме“, истакна претседателот Јосиповиќ.

Од името на челниците на 27 членки на ЕУ, добредојде на Хрватска во Унијата и посака претседателот на Европскиот совет, Херман ван Ромпуј. Тој рече дека влегувањето на Хрватска во ЕУ е настан кој засекогаш ќе го промени животот на нејзиниот народ“.

Познавачите на приликите оценија дека Хрватска без било каква еуфорија влезе во ЕУ, и дека Хрватска доживува прилично рационално и трезвено влегување во ЕУ.

Прослави по повод официјалното влегување на Хрватска во ЕУ, се одржаа и во останатите градови ширум земјата.

М. Г.

Хрватска приближувањето до ЕУ го започна во 90-тите години

Да потсетиме, Хрватска процесот на приближување за членство во ЕУ го започна кон крајот на 90-тите години, кога Советот на ЕУ во 1997 година одреди политички и економски услови за развој на билатералните односи со Хрватска, а во 1999 година усвоен е Процесот на стабилизација и придружување за др-

жавите на југоисточна Европа, вклучувајќи ја и Хрватска.

Во 2001 година Хрватска стапува во договорен однос со Унијата и станува потенцијален кандидат, со што ги започнува и сеопфатните подготовки за членство.

Во февруари 2003 година Хрватска поднесе барање за

членство во ЕУ, и по добивањето на позитивно мислење од Европската комисија, во 2004 година стекна статус на кандидат за полноправно членство, со што беше отворен патот за почеток на пристапните преговори, кои формално започнаа во 2005 година, а се затворија во 2011 година.

Со колачи во Европската унија

Македонците од Сплит беа вклучени во прославата за одбележувањето на влегувањето на Хрватска во ЕУ

Прославата на влегувањето на Хрватска во Европската Унија ја збогатија и припадниците на националните малцинства на градот Сплит, кои на 30 јуни зедаа учество во програмата во Диоклецијановите подруми. Во организација на градот Сплит, а во соработка со претставниците на 14 национални малцинства кои ги има во Сплит и Сплитско-далматинската жупанија, беа направени 28 видови на колачи во количина од 4.000 парчиња со кои беа почестени граѓаните на градот Сплит.

Имено, секое малцинство даде по два рецепта на свои традиционални колачи, на денот на влегувањето во Европа. Сплиќаните имаа прилика да

пробаат: Амарети од Италијанците, Захер торта од Германците и Австријците, урмашици и баклави од Бошњациите, разни пити од Црногорците, Велигденска мазурка од Полјаците, прекомурска гибаница од Словен-

ците, гужвара од сирење од Србите, Охридска торта и мрсна пита од Македонците, пирожки од Русите, како и колачи од Албанија, Унгарија и Израел.

Колачите ги подготвија вредните готвачи на Сојузот на готвачите на медитеранските и европските региони (СКМЕР) под стручното око на Миро Богдановиќ. Колачите ги делеа членовите на националните културни друштва во традиционални носии, а за оваа прилика беа поставени и панони на кои националните малцинства ги претставија своите држави.

Манифестацијата привлече голем број на сплиќани и гости, а еден од посетителите на сите штандови беше и сплитскиот градоначалник, Иво Балдасар. Заедно со колачите беа делени и отпечатени рецепти со национални обележја кои асоцираа на земјата на припадноста на малцинството и колачите.

Биљана Митревски

Работилница по македонски јазик за возрасни

Во Загреб во ОУ „Николе Тесле“ веќе осум години се одвива дополнителна изборна настава по македонски јазик за ученици до осмо одделение. Но, поради големата заинтересираност на постарите за учење на македонскиот јазик, МКД „Охридски бисер“ од септември

оваа година ќе започне со реализација на проектот „Работилница за возрасни – негување на македонскиот јазик и македонската култура“.

По тој повод, на 18 јуни 2013 година во просториите на Заедницата на Македонците во РХ Друштвото организираше

средба за претставување и запознавање со кандидатите кои ќе ја посетуваат работилницата. Таа ќе биде поделена во две групи, почетна и напредна, а ќе ја водат членките на Друштвото, професорките Тинка Барбутов Крстева и Ивана Лазаревска.

На средбата се водеше разговор за Република Македонија и за македонскиот јазик, македонската кујна, македонскиот начин на живеење, воопшто македонската култура и традиција. Се поставуваа многу прашања на кои професорките трпеливо одговараа.

За сите оние што сакаат да го научат македонскиот јазик, а што досега не стигнале да се пријават, можат тоа да го сторат на е-пошта на Друштвото: mkd.ohridski.biser@zg.t-com.hr. Работилницата е бесплатна и единствен услов за учество е членство во МКД „Охридски бисер“.

Е. П.

Отворен почесен конзулат на РМ во Задар

На 12 јуни, свечено се отворени просториите на почесен конзулат на Република Македонија во Кнежевата палата во Задар. Ова е вториот почесен конзулат во Хрватска, по оној во Риека. По тој повод, во Задар пристигна амбасадорката на Република Македонија во Хрватска, Даниела Караџоска, како и почесниот конзул д-р Гзим Реџеџи. Свеченоста започна во Градската ложа, а ја отвори претседателката на МКД „Билјана“, Мирјана Мајиќ.

Меѓу големиот број на посетители на настанот беа и градоначалникот на Град Задар Звонимир Вранчиќ и жупанот Стипе Зрилиќ кои истакнаа како се задоволни и среќни што во Задар се отвора третиот почесен конзулат после оној на Република Украина и Република Литва, се надеваат и овој пат на добра соработка која отсекогаш била заштитен знак на врската меѓу Хрватска и Македонија.

Амбасадорката Караџоска изјави дека е горда што по отворањето на почесниот конзулат во Риека, дојде редот и на Задар. Таа истакна дека Задар заради својата одлична положба е прав избор за отворање на

почесен конзулат на Македонија и дека ова случување ќе го зајакне уште повеќе пријателството меѓу двете земји кое има долга традиција. Во продолжение рече дека Амбасадата на РМ во РХ во целост ќе го поддржи почесниот конзул во Задар и заеднички ќе работат на подобрување на презентацијата на туристичките можности на Македонија, како и дека ќе се трудат да пружат помош и поддршка на претприемачите.

Почесниот конзул, д-р Гзим Реџеџи на почетокот им се заблагодари на Македонците во Република Хрватска, а посебно на оние во Задар за пружената поддршка и за фактот дека со години се трудат да го зачуваат јазикот и културата и да ја пренесуваат традицијата преку разни случувања со што навистина ја заслужуваат титулата амбасадори на македонската култура. По изразената благо-

дарност кон градот и жупанијата, како и до амбасадорката на РМ, тој истакна како Хрватска претставува пример за другите земји во смисла на односот кон националните малцинства. Мисијата на почесниот конзулат во Задар е, како што вели тој, подобрување на соработката меѓу двете земји на сите полиња, а предноста на почесниот конзулат е што може волонтерски да ја користи мрежата на контакти и институции за да би се подобрила соработката во секоја смисла. Конзулот Реџеџи изјави дека не ги застапува само интересите на Македонија ниту само на Хрватска, туку на двете земји заедно. Неговото семејство е присутно во Хрватска веќе 60 години, па Хрватска ја смета за своја втора татковина.

Откривањето на таблата на почесниот конзулат беше проследено со голем интерес од страна на гостите и присутните медиуми. По повод свеченоста од Загреб допатуваа и претседателот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Орце Ламбевски, како и протојереј Кирко Велински. По завршувањето на формалниот дел, дружењето на гостите со почесниот конзул и амбасадорката продолжи на закуска во отпуштена атмосфера.

Елена К. Кнежиќ

Културната манифестација беше одбележана со промоција на стихозбирката „Сјајот на скршениот кристал“ од Елизабета Петровска и со пригодна културно-уметничка програма

шениот кристал“ од Елизабета Петровска. Рецензент и промотор на книгата беше универзитетскиот професор од Риека, проф. д-р Васил Тоциновски. Песни од збирката рецитираа поетесите Елизабета Петровска и Милена Златеска, во музичка придружба на кавал од Илија Косевски. Програмата успешно ја водеше Маринела Златеска.

Во вториот дел на програмата настапи Мешовитиот пејачки хор на Друштвото „Св. Кирил и Методиј“ под водство на Бисерка Кухта и оркестарот во чиј состав се Илија Косевски, Горан Јанакиев и Мирослав Димитриевски, кои се претставува со сплет македонски песни и ора. За животот и делото на браќата Кирил и Методиј зборуваше проф. д-р Васил Тоциновски. Настапија и поетот Иван Неруда и етно-музичарот Драго Драгузет со пригодна забавна програма, рецитирајќи повеќе свои песни проследени со микс, роженице и усна хармоника. Домаќинките од Македонското и Истарското културно друштво се потрудија да подготват и послужат разновидни деликатеси.

Тодор Брдарски

Денови на Глаголицата во Истра

По повод Денот на Светите браќа Кирил и Методиј, МКД на Истарската жупанија „Св. Кирил и Методиј“ од Пула, во соработка со Заедницата на Македонците во Р. Хрватска и под покровителство на Советот за национални малцинства на Р. Хрватска, на 25 мај 2013 година ја одржа културната манифестација „Денови на Глаголицата во Истра“. Манифестацијата беше одбележана во Пула, во ресторантот „Хоризонт“ со повеќечасовна културно-уметничка програма, на која присуствуваа претставници на Град Пула и Истарската жупанија, а посебна чест ни укажа со своето присуство амбасадорката на Р. Македонија во Р. Хрватска, Н.Е. Даниела Караџоска. Гости на манифестацијата беа и членовите на КУД „Ракаљ“ од Ракаљ, со комплетна програма на истарскиот фолклор.

Амбасадорката Караџоска со пригоден говор се обра-

ти до присутните, изразувајќи задоволство што беше поканета на оваа значајна манифестација од страна на македонското културно друштво од хрватската дијаспора кое ги негува јазикот, етнокултурата и традицијата на Македонија. Претседателот на Друштвото, Тодор Брдарски, се заблагодари на Истарската жупанија, Градот Пула и Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, како и на донаторите со чија финансиска помош успешно се организирани „Деновите на Глаголицата во Истра“. Меѓу учесниците на програмата беа проф. д-р Васил Тоциновски, поетесата Елизабета Петровска, музичарот Илија Косевски и неговата група од средното музичко училиште од Штип, членовите на КУД „Ракаљ“, етно-музичарот и поетот Драго Драгузет и поетот Иван Неруда.

Манифестацијата беше свечено отворена со промоција на стихозбирката „Сјајот на скр-

Весело и достоинствено одбележани се Деновите на Глаголицата во Истра

ПРОФ. Д-Р ВЛАДО БУЧКОВСКИ

Еден од иницијаторите за формирање на граѓанското движење – Алијанса за позитивна Македонија е поранешниот македонски премиер и универзитетски професор Вlado Бучковски. Тој заедно со најуспешниот македонски бизнисмен Минчо Јорданов и со еден од влијателните македонски новинари, Љупчо Зиков, комбинираат политика, наука, бизнис и медиуми, со јасна претстава како треба да се развива Македонија. Движењето ќе ја поттикнува соработката со македонската дијаспора и со Хрватска

Ќе се бориме против невработеноста и „белата чума“

Неодамна во Скопје е промовирана новата граѓанска иницијатива – Алијанса за позитивна Македонија, која околу својата оска има за цел да здружи голем број интелектуалци и претставници на бизнис заедницата кои би се залагале за нов вид на политичка култура, но и за нов економски модел и развој. Иницијативата засега е преточена во граѓанско движење, а не во политичка партија. Еден од иницијаторите е проф. д-р Вlado Бучковски, универзитетски професор и поранешен премиер на Република Македонија, со кого поразговараме околу самата идеја, очекувањата од движењето, поврзаноста со Република Хрватска

и слично. Тој заедно со бизнисменот Минчо Јорданов и Љупчо Зиков, кој потекнува од новинарската фела, ја претставуваат моторната сила на Алијансата за позитивна Македонија.

Велите дека ќе бидете „центрифуга за пласман на добри идеи“. Појаснете ни на што конкретно мислите?

Алијансата за позитивна Македонија подготвува повеќе проекти со кои ќе се понудат решенија за најгорливите проблеми со кои е обременето македонското општество како што се невработеноста, најновиот егзодус на македонските граѓани (белата чума), застојот во

евро-атлантските интеграции. Носечкиот проект на Алијансата е програмата за отворање на 100.000 нови работни места во следните пет години во аграрот.

Во формирањето на движењето се раководевите од тоа дека е потребна нова енергија за градење на позитивен политички дух. Мислите ли дека граѓаните во Македонија веќе се изморени од сето она што се случува во и со државата?

Македонија е желна за помирување и смирување. Поделена е по партиска, етничка и верска основа, доминира говорот на омразата во битката помеѓу двете најголеми македонски

партии ВМРО и СДСМ. Алијансата за позитивна Македонија ќе даде свој конкретен пример како треба да се води политичката борба, со респект на другите политички ривали, со критики на лошите владини политики, но и со ну-

дење на конкретни решенија.

Што е тоа што ќе понуди новото движење во

Македонија, а што досега не е видно?

Ќе го форсираме граѓанско-либералниот концепт и ќе се обидеме да го свртиме фокусот на проблемите на обичниот граѓанин, независно од неговото етничко потекло или верска припадност. Сакаме за позитивна Македонија да се бориме заедно со сите наши сограѓани Албанци, Турци, Срби, Бошњаци, Роми, Власи, но и со сите други кои не се споменати во македонскиот устав, Хрватите, Бугарите и други.

Според најавите, Алијанса за позитивна Македонија е сериозен проект, кој делумно е инициран и од меѓународниот фактор.

Ние сме автентични по тоа што во него иницијатори сме јас како поранешен премиер и универзитетски професор, најуспешниот македонски бизнисмен Минчо Јорданов и еден од

влијателните македонски новинари, Љупчо Зиков. Комбинација на политика, наука, бизнис и медиуми, со јасна претстава како треба да се развива Македонија. Меѓународните претставници во нашата држава секогаш поддржувале зголемување на плурализмот и конкуренцијата на нашата политичка сцена.

Познато е дека „Нова Македонија“ во последните пет години ги поттикнува културните и стопанските врски помеѓу Република Македонија и Република Хрватска, а со самото тоа господинот Минчо Јорданов, како поддржувач на бројните иницијативи претставува дел од македонско-хрватската тангента, во која особено место заема македонската дијаспора. Дали би можело да се очекува и новото Движење да поттикнува ваков вид на соработка?

Повеќе од сигурно е дека ќе биде така.

Милена Георгиевска

Пред седум години со Хрватска бевме рамо до рамо

Гледате ли некакви допирни точки со Хрватска, со македонската дијаспора во Хрватска? Можеби некаков спој со слични движења во регионот или пошироко.

Максимално ќе ги користиме хрватските искуства во развојот на политичките партии од центарот, со граѓанско-либерална ориентација. Од друга страна, Минчо Јорданов има сериозни бизнис релации со хрватските бро-

доградилишта и хрватската бизнис заедница, а јас со децении ги негувам пријателските релации со семејството Јосиповиќ. Сопругата на хрватскиот претседател, Тања е еден од водечките цивилисти во регионот и со неа

професионално соработувам повеќе од 20 години. Лично се радувам што Хрватска влезе во ЕУ, но и тагувам што ние заостанаме на евро-атлантскиот пат, а бевме пред 7 години, рамо до рамо со неа.

Македонски глас на трибина „Хрватска, Македонија, ЕУ и медиуми“

Заедно со најтиражниот дневен весник во Хрватска „24 сата“, „Слободна Далмација“, ТВ Далмација, „Нова Македонија“, неделникот „Шибенски лист“ и други, се најде и списанието на Заедницата на Македонците во Хрватска „Македонски глас“. Темата беше обработена од различни аспекти

Главни уредници и новинари на неколку медиуми од Хрватска и од Македонија, на 14 мај на трибина во Сплит, проговорија за состојбите во медиумите и очекувањата од влезот на Хрватска во Европската унија. Така, заедно со најтиражниот дневен весник во Хрватска „24 сата“, „Слободна Далмација“, ТВ Далмација, „Нова Македонија“, неделникот „Шибенски лист“ и други, се најде и списанието на Заедницата на Македонците во Република Хрватска „Македонски глас“. Темата „Хрватска, Македонија, ЕУ и медиуми“ беше обработена од различни аспекти. А освен од медиумската страна, актуелната тема беше опсервирана и од претседателот на Европското движење во Сплит, Иво Грга и од членот на Советот за национални малцинства при Владата на РХ, Ангел Митревски.

– Редакцијата на „Македонски глас“ ве-

ќе подолго време се обидува во рамките на своите можности, содржината и формата на списанието да ја профилира по модерни медиумски узуси и тежиштето да не биде исклучиво на информативна и дескриптивна природа, туку да се обработуваат одредени проблеми, дилеми, нерешени прашања и евентуални конфронтации со кои се среќнуваат Македонците во Хрватска, истакна главниот и одговорен уредник на „Македонски глас“, Милена Георгиевска.

Во таа смисла, со влезот на Хрватска во ЕУ, се очекува да дојде до одредени придвижувања на основа на користење на искуства и совети од соодветни тела во ЕУ кои се ангажирани на нормативна апликација на про-

блематиката на малцинските медиуми во земјите на ЕУ. Секако, овде не станува збор само за финансиска поддршка, туку и за пренесување на искуства, кои веќе со години се имплементирани во државите на ЕУ.

Совлезот на Хрватска во ЕУ се отвораат можности за следење на медиумските трендови, но интенцијата на „Македонски глас“ е да се воспостави мост и да се црпат искуства од македонските заедници и нивните медиуми, кои веќе се во Унијата. Исто така, се отвораат можности за настапување со заеднички проекти и иницијативи пред европските фондови.

На трибината краток осврт за состојбата на медиумите гледано низ призмата на националните малцинства и влезот на Хрватска во

ЕУ, даде Ангел Митревски. Доколку го погледнеме целокупниот медиумски простор во РХ низ призмата на националните малцинства и низ временски интервал од последните 10 години, може да се констатира дека постои виден напредок во отворањето на хрватскиот медиумски простор за потребите на националните малцинства. Но, ако детално се анализира што сè е сторено и што би требало да се стори, не можеме да бидеме задоволни од целокупната ситуација. Како јавноста ги перципира малцинствата и какво мислење или став развива кон малцинствата, создава ли предрасуди, стереотипи за малцинствата, пред сè зависи од Хрватската радио телевизија и нејзиното известување.

М. Г.

КУД „Китка“ во Ново Чиче

Централната прослава на 8. Меѓународна смотра на фолклорот „Ивање во Ново Чиче“ близу Загреб, која се одржа на 22 јуни 2013 година собра 14 КУД од Хрватска, БиХ, Словенија, Србија и Македонија со околу 700 учесници и над 2000 гости. Таа започна со свеченото дефиле на учесниците, а потоа продолжи со настапот на фолклористите.

Од Македонија на Смотрата учествуваше КУД „Китка“ од Драчево и ја претстави во најубаво светло. Најголемиот амбасадор на фолклорот од скопското Драчево со 45-годишна традиција, брои околу 150 членови од сите возрасти, организирани во 6 групи. Досега, членовите на ова културно-уметничко друштво учествувале на бројни меѓународни фестивали и културни манифестации, каде го

промовирале фолклорот, традицијата, песните и ората, својствени за Македонија. За својот настап во Ново Чиче тие беа поздравени со долготраен аплауз од присутните, меѓу кои беше и амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караџоска.

Е. П.

КУД „Никола Јонков Вапцаров“ во Загреб

Из „10. Меѓународен фолклорен фестивал на деца и млади“ под називот „Во Европа со пријателите“, организиран во Загреб под покровителство на претседателот на РХ, Иво Јосиповиќ, градоначалникот на Град Загреб, Милан Бандиќ и Туристичката заедница, намера е да се покажат и сочуваат од заборава традиционалните

народни обичаи, носии, танцови и песни од различни краевина на Хрватска, како и на нивните гости кои ги презентираат културата и обичаите на своите краевина. Повеќедневната програма на фестивалот заврши на 29 јуни 2013 година со големото дефиле и свечениот концерт на фолклорните групи од Хрватска, Полска, Македонија и Косово во концертната сала „Ватрослав Лисински“.

КУД „Никола Јонков Вапцаров“ од Скопје го претстави македонското културно богатство. Во повеќе од три децениското нивно постоење, на стотици игроорци оставиле белег со своето учество во негувањето на

македонската традиција. Денес Друштвото брои околу 300 членови, распоредени во 5 групи според возраста. Покрај игроорците, има и женска вокална група, народен и изворен оркестар. Кореографиите ги изведуваат во оригинални македонски носии, па на сцена изгледаат како „мобилен музеј“.

Освен културен, образовен и туристички карактер, овој фестивал имаше и хуманитарен дел под назив „Да ја поделиме радоста...“, кога гостите учесници посетуваат установи за лица со посебни потреби, пензионерски и детски домови, и настапуваат со пригодни програми.

Е. П.

ЖКУД „Владо Тасевски“ во Хрушевец Купљенски

Од 24-26 мај 2013 година во малото место Хрушевец Купљенски во близината на Запрешиќ, во организација на истоимениот КУД се одржаа „16. Средби на дувачки оркестри, КУД и домашни музички групи“ со учество на 1040 учесници од 13 КУД и 8 дувачки оркестри од Хрватска, Словенија, Унгарија и Македонија.

На покана од домаќините, на оваа традиционална меѓународна манифестација учествуваша и игроорците на ЖКУД „Владо Тасевски“ од Скопје, инаку побратимени со КУД „Хрушевец Купљенски“, а нивните настапи дојдоа да ги поддржат и чле-

новите на МКД „Охридски бисер“ од Загреб, предводени од претседателот на Друштвото, Благој Штерјов и претседателот на Заедницата, Орце Ламбевски. Убавината на изведбата на изворниот македонски фолклор, единствениот звук на тапанот и богатството на народните носии измамија восхит кај присутни-

те, а дружењето продолжи и по доделувањето на признанијата за учество.

Првиот ден од Средбите беше организирана и „Запрешичка котловинијада“ со натпреварувачки карактер, на која учествуваша 9 екипи во подготвување на таканаречената котловина – месо со зеленчук и зачини динстувано во специјално котле. Победата за најдобро подготвена котловина ја однесе екипата на авто мото клубот Хрушевец Купљенски, а најсреќни беа гостите што можеа да се почестат со вкусните специјалитети.

Е. П.

Грците се обидуваат да го присвојат само за себе брендот „Македонија“

Македонија и Хрватска немаат отворени прашања кои би ги оптоварувале меѓусебните односи. Напротив, има многу нешта кои нè зближуваат што отвора простор за најширока соработка. Во таква насока и се одвиваат работите. Ние се радуваме на членството на Хрватска во ЕУ и упорно работиме на нашето приближување. Длабоко сме уверени дека Загреб ќе ни дува во грбот и тој долг пат што побргу да го поминеме.

Мостови за европска иднина

Во рамките на поранешна Југославија, Хрватска беше многу поразвиена од Македонија. Само во и околу Загреб беа концентрирани околу 10 проценти од вкупната југословенска индустрија додека во цела Македонија помалку од пет проценти. За жал, војната која следеше после распадот на федерацијата, ја врати Хрватска многу назад. Затоа доцнеше и влезот во ЕУ. Меѓутоа, постигнат е напредок и Хрватска добро се развива, со сите неизбежни проблеми кои се јавуваат во тој процес.

Според сите показатели, Македонците кои живеат во Хрватска се добро примени и третирали, а истото се случува и со Хрватите во Македонија. Овие делови на двата народа се добри мостови и за градење на заедничката европска иднина. Тие се и најдобар доказ за високиот степен на разбирање кој постои меѓу двете земји.

Нашите во Хрватска сигурно ги интересираат голготите низ кои, главно без своја вина, минува македонскиот народ и сите граѓани на земјата. Иако Македонија единствена од шесте југословенски републики не војуваше, таа наиде на силни, непремостливи пречки во своето етаблирање на меѓународ-

Ристо Никовски

ната сцена, како целосно независна држава. Како формален проблем се појави името на државата, меѓутоа тоа беше само покритие за неприфаќањето од страна на Грција, ама и на Бугарија, на македонскиот народ како посебна нација. Бугарите тврдат дека сме неосвестени Бугари кои зборуваат дијалект на нивниот јазик, додека Грците се обидуваат да го присвојат само за себе брендот „Македонија“ заедно со сите придавки кои од истиот произлегуваат. Целта е да нема Македонци, бидејќи тоа имплицира и постоење на македонско национално малцинство во самата Грција кое не е признато како такво и нема никакви права. За жал, тоа е политика која е подржана и од Вашингтон, и од Брисел, а зад неа стојат и Берлин, Париз...

Ултиматум – прво името, потоа членство

Сите тие центри со сите сили се обидуваат да ја прекрстат земјата и со тоа да го разнебитат вековниот македонски народ. За да го постигнат тоа го

Бугарите тврдат дека сме неосвестени Бугари кои зборуваат дијалект на нивниот јазик, додека Грците се обидуваат да го присвојат само за себе брендот „Македонија“ заедно со сите придавки кои од истиот произлегуваат. Целта е да нема Македонци, бидејќи тоа имплицира и постоење на македонско национално малцинство во самата Грција кое не е признато како такво и нема никакви права

блокираа приемот на Македонија во НАТО и ЕУ и поставија ултиматум и уцена – прво името, потоа членство. Тоа е причината зошто Македонија сè уште е далеку од Унијата и Алијансата. Изгледите за брзо решавање на проблемот не се реални. Пред Македонија се тешки искушенија кои земјата ќе ги надмине и ќе продолжи забрзано да се развива. Вековниот македонски народ е неуништливи. Така било и така ќе остане.

На сите читатели на „Македонски глас“ им посакувам многу успеси во нивната работа, а Македонците, каде и да се, не смеат да ги забораваат своите стари огништа и корени. Роден сум во Ресен, каде живеел до својата 10 година, ама тоа е местото кое постојано ми во душата и мислите, иако многу години изминаа. Тој однос е уникатен.

Треба да се ужива во сегашноста, каде и да сме, ама не смее да се заборава тоа што некогаш било.

Ристо Никовски, поранешен македонски амбасадор во Велика Британија, Русија и Албанија

Јакнењето на улогата на Советите на националните малцинства

Од особено значење е да се унапреди работата на Советите и претставниците на националните малцинства, како и нивната поврзаност со претставниците на локалната самоуправа, беше речено, меѓу другото, на Семинарот во Сплит

Во организација на Канцеларијата за човечки права и права на националните малцинства на Владата на Република Хрватска и Советот за националните малцинства на РХ од Загреб, на 11 јуни во Сплит се одржа еднодневен семинар за улогата и унапредувањето на работата на Советите и претставниците на националните малцинства во Град Сплит и во Сплитско-далматинската жупанија.

На настанот присуствуваа: м-р Бранко Сочанац, директор на Канцеларијата за човечки права и права на националните малцинства на Владата на РХ, Александар Толнауер, претседател на Советот за националните малцинства на РХ, Неџат Хоџиќ, пратеник на група национални малцинства (бошњачко, словенско, албанско, црногорско и македонско) во Хрватскиот сабор, Сулејман Табаковиќ од Министерството на управа на РХ, Андро Озретик, началник за национални малцинства на Сплитско-далматинската жупанија и двајцата заменици градоначалници на Град Сплит, Аида Батарело и Горан Ковачевиќ, како и Ивана Виѓак Бједов и Марица Ружик, задолжени за работа со националните малцинства во Град Сплит. Исто така, беа присутни и претседателите на Советите за националните малцинства од Град Сплит и Сплитско-далматинската жупанија, како и претставниците на оние малцинства кои немаат свои Совети, туку само претставници. Беа повикани и оние малцинства кои пора-

ди помалиот број на свои припадници, немаат организирано ни Совети, ни претставници, но сепак би сакале да слушнат и да научат нешто поврзано со нивните права по Уставниот закон на правата на националните малцинства.

На семинарот стана збор за досегашната улога и работата на Советите и претставниците на националните малцинства, за проблемите со кои се сретнуваат одделни Совети и претставници, како и за примерите на добрата пракса во работата на истите. Посебно беше укажано на јакнењето на улогата на Советите и претставниците на националните малцинства и на нивната поврзаност со претставниците на локалната и регионалната самоуправа.

На семинарот дојде и новоизбраниот градоначалник на Град Сплит, Иво Балдасар, кој со своето присуство како и со присуството на своите два заменика, докажа дека националните малцинства на Град Сплит не треба да се грижат за остварувањето на своите права кои им припаѓаат. Во своето кратко обраќање на присутните тој нагласи дека припадниците на националните малцинства ги гледа како граѓани на Град Сплит, кои мораат да ги имаат сите права, но и обврски како и самите сплиќани. За него се сите „само граѓани без никаква

разлика на боја, култура, вероисповед и сл.“.

Но, дека сè не е во најдобар ред и дека ќе има „работа“ и за новата власт, покажаа забелешките што ги имаа претставниците на црногорското, бошњачкото, германското и унгарското национално малцинство. Се покажа дека сè уште е мал бројот на млади луѓе припадници на националните малцинства кои земаат учество во работата на Советите и сл., дека е ниска образовната структура на членовите на Советите и претставниците на малцинствата, но и дека е ниско и образованието на претставниците на локалната и регионалната власт кои понекогаш не ги ни знаат своите обврски кон Уставниот закон за правата на националните малцинства.

Обраќајќи се во завршниот збор на крајот на семинарот, членот на Советот на националните малцинства на РХ, Ангел Митревски, резимирајќи ја работата на овој семинар, рече дека се потврдила оправданоста за одржувањето на овој семинар во Сплит и дека на следниот не треба да се чека повторно десет години. Само унапредувањето и оспособувањето на сите „учесници“ во овој заеднички проект кој се вика „соживот“, на сите им гарантира поубава и подобра иднина во ЕУ.

Биљана Митревски

Дружење со пензионерите од Стара Трешњевка

Од неодамна, Здружението на пензионерите од Стара Трешњевка кое брои околу 150 членови, под покровителство на градоначалникот Милан Бандиќ, организираше проект за дружење со националните малцинства на Град Загреб. Така, на нивна покана и македонското национално малцинство предводено од Заедницата на Македонците во РХ, Советот на МНМ за Град Загреб и МКД „Охридски бисер“, на 11 јуни 2013 година гостуваше кај нив во просториите на Месниот одбор „Антун Михановиќ“ на Трешњевка.

Гостите ги поздравил претседателката на Здружението, Нина Орач, а говорела и претседателот на Заедницата, Орце Ламбевски, претседателот на

Советот, Томе Апостолоски и познатата актерка Костадинка Велковска. МКД „Охридски бисер“ се претстави со настапот на пејачката група „Моми бисерни“ под водство на Сафиудин Алимоски и во придружба на Саша Стошиќ на хармоника. Македонските народни песни како што се „Ој Јанино“, „Сношти поминав заминав“, „Девојче, девојче“ и други, ги разгалија домаќините кои весело им

се придружија во пењето, а потоа со звуците на тапанот и хармониката се разви и оро македонско. Заиграа сите заедно во паузата помеѓу вкусните солени и слатки деликатеси што ги послужиле домаќините. На крај, сите се согласија дека ваквите дружења не треба да останат само за спомен, туку треба да се повторуваат во секоја пригода.

Е. П.

„Трето полувреме“ на Фестивалот на толеранцијата

На 7. Фестивал на еврејскиот филм во Загреб – Фестивалот на толеранцијата, во киното „Европа“ на 21 мај 2013 година беше прикажано најновото филмско остварување во македонската кинематографија, „Трето полувреме“. Филмот, кој ја имаше својата премиера во септември минатата година, е дело на режисерот и сценарист

Дарко Митревски и продуцентот Роберт Насков, а улогите ги толкуваат Сашко Коцев (Коста), Катарина Ивановска (Ребека), Рихард Замел (Рудолф Шпиц), Раде Шербедија (Дон Рафаел), Емил Рубен (Гарванов), Тони Михајловски, Митко С. Апостоловски, Гораст Цветковски, Бедија Беговска и многу други македонски познати актери, додека музиката во филмот е на Кирил Џајковски.

„Трето полувреме“ е емотивна трогателна приказна базирана на вистински настани во Македонија за време на бугарската окупација во втората светска војна. Приказна за Македонците, Холокаустот и Евреите прикажана низ фудбалот, љубовта и пријателството.

Приказна за тажната човечка судбина, за стравовите на егзодусот, за животната неправда. Таа се одвива низ една љубовна драма помеѓу млада девојка од богато еврејско семејство и сиромашен македонски фудбалери го следи прогонот на повеќе од 7000 Евреи од Македонија во германските концентрациони логори. Тоа е приказна извонредно добро раскажана преку мајсторската режија на Митревски и одличната глума на актерите, што се потврди и од високата оценка и спонтаниот аплауз на публиката на крајот на филмот во преполната кино сала.

Е. П.

ICC 3D d.o.o.
 DEZINFEKCIJA • DEZINSEKCIJA • DERATIZACIJA
 Radnička cesta 75 • 10000 Zagreb
 tel.: 01/60 40 100 • fax: 01/60 40 103
 mob: 091/5251 141
 e-mail: icc-3d@icc.hr

**Razlika koja se vidi.
 Savršeno je moguće.**

КРУНИСЛАВ СТОЈАНОВСКИ

„Око“ на изложбата во Берлин

Во минатиот број на *Македонски глас* ја најавивме изложбата *Тон во сликата и музиката* на Крунислав Стојановски која се одржа во Музејот на Град Пакрац. Во меѓувреме овој истакнат македонски академски сликар отвори уште две прекрасни и вредни изложби, една во Берлин, а друга во ХДЛУ домот во Загреб, на Загребскиот салон во популарната „Џамија“, каде беа изложени неговите дела на кои работел во изминатите две години.

Изложби во Пакрац, Берлин и Загреб

На изложбата во Пакрац (400 дигитални цртежи направени на мобилен телефон и 400 црно-бели фотографии). И двата проекта беа поврзани во една целина.

Портретите беа изложени во галеријата Грета во Загреб и на Загребскиот салон од 26.06.-20.07.2013 година.

Е. П.

Портретите беа изложени во галеријата „Prima Center Berlin“ беше отворена од 31.05.-14.06.2013 година, во тек на траењето на проектот „Kolonie Wedding“, кога 15 галерии од берлинската општина *Wedding* истовремено ги отвораат вратите со нови изложби. Стојановски изложи два различна проекта, амбиентална инсталација *Око* (која се состои од повеќе медиума: објект, видео, звук, фотографии) и *Портрети*

„Гитарист“ на изложбата во Пакрац

ДАРКО ГОРЕТА

На 11 јуни, во хотелот Интернационал во Загреб се отвори изложбата на уметнички слики „Аналогно доба“ на загребскиот сликар и член на МКД „Охридски бисер“, Дарко Горета. Воведен збор за изложбата дадоа академскиот сликар проф. Фране Радак и Магдалена Смокровиќ, историчар на уметноста, пред присутните гости меѓу кои беше и претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски.

Апстракција низ боите на Горета

Сликарството на Дарко Горета продира во тектониката на сите за нас познати визии на урбани населби чии визуелни модели се чуваат во нашата колективна свест, секако, како широко распространети структури крај кои поминуваме, во кои живееме, кои ги градиме, но, исто така, и уништуваме, вели Смокровиќ. Таа додава дека во апстрактните дела Горета и се приближува на филозофијата на минливото, евоцирајќи движење, динамика на движење, каде што, сосема оддалечен од фигуративниот јаток, останува верен на својата сеприсутна мисла и ја објаснува користејќи се само со боја и гест.

Дарко Горета е роден во 1962 година во Загреб. Со сликарство

се занимава уште од 1999 година, и со честите посети на сликарски колонии и самиот почнува да истражува во областа на сликарските техники масло и акрил. Досега изложувал на групни изложби во Вараждин, Пореч, Задар, Дарувар и Хвар. Член е на ликовното здружение „Аурон“ во Загреб.

Е. П.

Борис Трајанов – Магбет во Сплит

донскиот баритон Борис Трајанов и грчката сопранистка Софија Митропулос, кои под режисерската палка на Петар Селем ги толкуваа двете водечки улоги на Магбет и Леди Магбет.

После главната улога во „Никола Шубиќ Зрињски“ од Иван племенит Зајц, на Борис Трајанов ова му беше втора главна улога во сплитскиот Хрватски народен театар.

Борис Трајанов својата блескава кариера почна да ја гради во 80-тите години на минатиот век на оперните сцени на бившата држава, а со голем успех настапуваше и на меѓународните сцени, забележувајќи притоа до денес повеќе од 900

настапи насекаде по светот, толкувајќи 41 баритонска улога. Се подразбира дека Трајанов е најдобар толкувач на улогата на Скарпије во операта „Тоска“ на Пучини.

Добитник е на угледни признанија, а од 2005 година е прогласен за амбасадор на УНЕСКО со наслов „Уметник за мир“, поради извонредната пејачка кариера и континуира-

ното промовирање на човечките вредности.

Познат е и во дуетите со многу познати македонски пејачи, меѓу кои се најпознати Тоше Проески, Синтезис, Зоран Џорлев, а исто така е и иницијатор на популарната акција во Република Македонија под името „Ден на дрвото во Македонија“.

Биљана Митревски

Премјерата на обновениот Вердиев „Магбет“ во Хрватскиот народен театар во Сплит, на 15 март оваа година беше прилог на одбележувањето на јубилејот на раѓањето на големиот композитор. Најголем интерес за овој музички спектакл предизвикаа гостите – изведувачи и тоа маке-

Потребна е промоција на туристичкиот потенцијал на Македонија

Амбасадорката на Република Македонија, Даниела Караџоска, на 23 мај беше во службена посета на Задар и Задарската жупанија. Таа се сретна со задарскиот жупан, Стипе Зрилиќ и неговите соработници од жупанијата, а на состанокот беше присутна и претседателката на МКД „Билјана“, Мирјана Мајкиќ. По запознавањето и изнесувањето на базичните информации во врска со задарската жупанија и нејзиното дејствување, Зрилиќ ја истакна важноста на геостратешката позиција на Задар како и добрата сообраќајна поврзаност.

Тој не изостави да го спомене и задарскиот Универзитет кој постои уште од далечната 1955 година.

Амбасадорката Караџоска пак, заблагодари на топлиот прием, накратко ги запозна присутните со

ситуацијата во Македонија и објасни како Македонија добро се справува во овие години на тешка економска криза што е видливо и по расцветувањето на економијата во Македонија во последните 7-8 години. Понатаму

истакна како Македонците и Хрватите се пријателски народи, а тоа може да биде само плус во односите на двете земји. Според неа, треба повеќе да се поработи на промоцијата на туристичкиот потенцијал на Македонија, која изобилува со зимски центри, лековити и термални бањи и други места кои заслужуваат да бидат посетени.

За крај, Караџоска и честита на Хрватска за влегувањето во Европска Унија и изрази надеж дека Македонија нема да чека уште долго пред да и се придружи во „европското семејство“.

Е. К. К.

Свечена академија посветена на Св. Кирил и Методиј

Целата програма беше проткаена со настапите на сите секции на Друштвото кои го прикажаа целокупниот ангажман во текот на целата година

Оваа година се одржа 22. Свечена академија посветена на македонските просветители Св. Кирил и Методиј, а во организација на МКД „Македонија“ и Заедницата на Македонците во Република Хрватска. На Академијата, традиционално беше прочитан реферат посветен на Св. Кирил и Методиј, кој го напиша и прочита Владимир Апостолски. Целата програма беше проткаена со настапите на сите секции на Друштвото кои го прикажаа целокупниот ангажман во текот на целата година.

По прв пат во Сплит се претстави и амбасадорката на Република Македонија во Република Хрватска, Даниела Караџоска, на која за спомен и беше врачен подарок направен

Дуња Лазаревска и Ксенија Периш

во етно-работилницата на МКД „Македонија“. Освен претставниците на локалните власти, беа присутни и двајцата заменици на жупанот на Сплитско-далматинската жупанија, Лука Брчиќ и Виско Халадиќ, претставниците на останатите национални малцинства, а како гостин на изне-

Ветераните на КУД „Салона“ од Солин

надување беше, тогаш само кандидат, а сега веќе градоначалник на Град Сплит, Иво Балдасар.

Пејачкиот хор и фолклорната група заедно со оркестарот на македонска музика, традиционално ги испеаја и одиграа македонските песни и ора, а како овогодешни гости настапија и ветераните на КУД „Салона“ од Солин со традиционалниот сплитски танц. Најмногу аплаузи на прославата добија младите членки Дуња Лазаревска и Ксенија Пе-

риш кои во придружба на оркестарот „Македо“ ги изведоа македонските песни „Лихнида“ и „Не кажувај либе добра ноќ“. Настапија и најмладите членови на МКД „Македонија“ кои отпеаја песна од нивниот идол Тоше Проески и изведоа рецитал на македонски јазик.

И на крај, веќе традиционално, Свечената академија заврши со изведба на песната „За многу години Македонци“, која премина во сеопшто оро од присутните гости во салата.

Биљана Митревски

Настап на најмладите членови на МКД „Македонија“

Хорот „Македонија“ од Сплит

Прослава на јазикот и јазичните поврзувања

Овогодешните 16. Денови на браќата Миладиновци беа одбележани традиционално, и во Осиек и во Ѓаково

И Осиек и Ѓаково ги поврзуваат големото име на бискупот Јосип Јурај Штросмаер и неговиот благороден чин на поддршка на македонските дејци, Константин и Димитар Миладинов, а од оваа година и наградата која Ѓаковчани му ја доделија на осиечкото Македонско културно друштво.

Централната манифестација почна на 14 јуни, со полагање на венци на местото на родната куќа на Ј. Ј. Штросмаер во близина на хотелот Осиек, каде што настапи вокалната секција „Вардарки“. Потоа, членовите и пријателите на МКД се упатија кон книжарницата „Нова“ каде што беше најавено предавањето на проф. д-р Борислав Павловски и претставувањето на јубилејните изданија на Зборникот на браќата Миладиновци, од страна на проф. Благоја Јовановски.

Духовно преплетување

Пред осиечката публика, а по прекрасната увертира на инструменталната секција „Т’га за југ“ која се претстави со „Охридски бисери“ на хрватскиот

Пред спомен плочата на Ј. Ј. Штросмаер

композитор Нелио Мелоти, пред присутните говореше проф. Павловски кој опфати две теми: местото и улогата на вечните Миладиновци и нивниот Зборник, и новите хрватски преводи на македонските книжевни дела.

Со длабоко познавање и духовито преплетување на историските, политичките и книжевните сознанија, проф. Павловски ја водеше осиечката

публика речиси час и половина низ животот и делата на браќата Миладиновци, осврнувајќи се посебно на нивното клучно дело во најново издание, „Бугарски народни песни“. Проговорувајќи за оваа книга како заедничко и „интеркултурно добро“ како на македонската, така и на бугарската книжевност и историја, проф. Павловски истакна дека кога зборуваме за Миладиновци не смееме да заборавиме дека станува збор за „книжевност на која тешко можат да и се препознаат границите“ и која „зрачи со отвореност и прифаќање во духот на Штросмаер и неговите визионерски промислувања“.

На ова се надврза проф. Благоја Јовановски кој истакна дека Зборникот „е и самиот симбол на панславизмот на Штросмаер поврзувајќи не две, туку три култури: македонската, бугарската и хрватската, на најсилен можен начин.“

Во однос на новите хрватски преводи на македонски автори, проф. Павловски на осиечани им се претстави како преведувач со богат опус. Нагласувајќи ја зголемената динамика на македонската преведувачка и

Положување на венец на гробот на бискупот Ј. Ј. Штросмаер во Ѓаково

книжевна сцена особено од 1991 година наваму, тој наброја само дел од делата на македонските поети и прозаисти кои се преведени со помош на неговото перо на хрватски јазик (Никола Мадиров, Богомил Ѓузел, Весна Ацевска, Томислав Османли, Венко Андоновски, Емил Лафазановски, Гоце Смилевски...)

Посета во Ѓаково

Програмата на Деновите продолжи следниот ден, 15 јуни, во Ѓаково, со прием кај градоначалникот на Градот, Зоран Винковиќ. Потоа, членовите на Друштвото, претседателот на ЗМРХ, Орце Ламбевски и претставничката за македонското малцинство, Леа Странски, положија венци на гробот на бискупот Ј. Ј. Штросмаер, а делегацијата на Друштвото и гостите заминаа на прием кај надбискупот Марин Сракиќ. Претседателот Ламбевски на домаќинот му го подари најновото издание на Зборникот на Миладиновци, на што Надбискупот возврати со книга – подарок за Заедницата. Следеше посета на спомен музејот на великиот мецена, каде после музичкиот вовед на „Вардарки“ и „Т’га за југ“ со песните за Ѓаково и Струга, програмата се заокружи со претставување на проф. Павловски пред ѓаковечката публика.

Водител на овој дел од манифестацијата беше претседателот на Матица Хрватска, разгранок Ѓаково, Владо Филип, кој заедно со проф. Павловски не потсетија на долгогодишната поврзаност меѓу Македонците и Ѓаково, која треба и понатаму да се негува за да трае, а која ја започнаа Ј. Ј. Штросмаер и браќата Константин и Димитар Миладинови. Токму затоа, освен во бискупијата, останатите два примероци од најновото издание на Зборникот, што туку пристигнати од Македонија, ќе сведочат во витрините на градскиот совет и спомен музејот на бискупот Штросмаер.

Јулијана Тешија

Повелба за градење на мостови на културата

Градот Ѓаково, со одлука на Градскиот совет, на 8 мај на МКД „Браќа Миладиновци“ од Осиек му врачи Повелба на благодарност „заради збогатување на културната програма на градот Ѓаково... и негување на столетната поврзаност помеѓу градовите Ѓаково и Струга.“

Повелбата на Друштвото му ја врачи градоначалникот на Ѓаково, Зоран Винковиќ кој на

свечената академија по повод одбележувањето на Денот на Градот истакна дека ова признание оди во рацете на осиечани заради „активностите на Друштвото кои покажуваат дека соживотот на различните култури и обичаи е не само можен, туку и неизмерно важен во разбирањето и толеранцијата кон малцинствата“.

На свеченоста беа присутни Крсте Атанасовски, претседател на МКД, Јагода Тренеска Цветичанин, долгогодишна членка и поранешна претседателка на Друштвото, Благоја Јовановски и Леа Странски, претставници на македонското национално малцинство за Осиечко-барањската жупанија и Градот Осиек, придружени од членови на МКД.

Јулијана Тешија

Македонски специјалитети на Словачки гастро фестивал

На 1 јуни, МКД „Браќа Миладиновци“ во полн состав замина за Нашице на поканана на Матица Словачка, да го обогатат нивниот 5-ти Гастро фестивал. Секоја година Словациите на својот град, по повод неговиот ден, му даруваат настан полн со културни и гастро специјалитети, а го насловуваат како „Нашичките Словаци на својот град“. Оваа година, Матица Словачка го одбра нашето културно друштво за партнер.

Етно секцијата „Везилки“ се претстави на два штанда, еден со рачно изработен накит, а другиот со кулинарски специјалитети. „Малиот“ и „Големият Танец“ го претставија нашиот фолклор со 4 кореографии, а „Вардарки“ пак, нашиот прекрасен мелос. За музиката да ни биде прикажана во полн сјај се погрижија младите од триото „Т’га за југ“. Искуството беше прекрасно.

Ј. Т.

Ден на националните малцинства во Град Загреб

Екоја година во Организација на Координацијата на Советите и претставниците на националните малцинства на Град Загреб, традиционално се одбележува „Денот на националните малцинства во Град Загреб“. Оваа година настанот се одржа на 16 јуни во паркот Зрињевац, каде пред бројните загребчани и гости 18 национални малцинства се претставија со своето творештво, традиција, обичаи и кулинарски специјалитети.

Водителка на програмата беше актерката Урша Раукар. Присутните во името на организаторите ги поздрави Золтан Балаж Пири, а во името на Град Загреб, Елизабета Кнор. Претставувањето започна наутро со ревијата на народ-

ни носии, потоа следеа настапите на фолклорните и пејачките групи, како и богатата понуда на преполните трпези на штандовите. Програмата траеше до доцните попладневни часови.

Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб заедно со МКД „Охридски бисер“ и етно составот „Езерки“

го претставија македонското национално малцинство. „Езерки“ отпеаја неколку македонски народни песни на кои се заигра и македонско оро. На македонскиот штанд можеа да се вкусат безброј маке-

донски изворни гастрономски деликатеси како што се ајвар, леблебија, кифлички со сирење, разни пити, баница-гужварки, локумки, гурабии, смокви полнети со ореви, раванија, баклава, македонско вино и мастика. Можеа да се разгледаат и списанија и книги од нашата информативна и издавачка дејност, разни предмети и сувенири од етно работилницата и македонски народни носии во кои беа облечени членките на Друштвото.

Е. Петровска

Трибина за македонскиот јазик

Трибината „Јазик во јазикот“ за македонскиот и словенечкиот јазик се одржа во рамките на проектот „Јазична различност“ на 13 јуни 2013 година во просториите на Друштвото на хрватските писатели, а под покровителство на Координацијата на Советите и претставниците на национални-

те малцинства на Град Загреб, и во соработка со Филозофскиот факултет, Друштвото на хрватските писатели и Друштвото на хрватските книжевни преведувачи.

На трибината говореа д-р Анита Пети Стантиќ при Катедрата за јужна славистика, Ксенија Бановиќ и Ивица Баковиќ

при Катедрата за македонска книжевност. Теми на дискусија беа јазичниот идентитет на националните заедници на Македонците и Словенците во Хрватска, современите тенденции во развојот на јазикот, културолошко-историскиот контекст на јазичните допири и лексичкото позајмување, предизвиците на преведувањето, како и интересот на студентите за познавањето на реалноста на малцинските заедници во Загреб. Меѓу присутните на трибината беа претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолоски, потпретседателот на Заедницата и претседателот на МКД „Охридски бисер“, Благој Штерјов, претседателката на Македонско-хрватското здружение за промовирање на културните вредности и врски „Спектрум“, Славица Коретиќ и други.

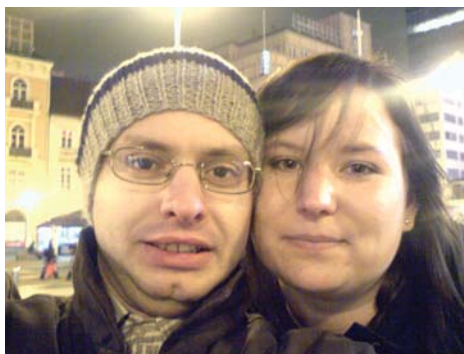
Е. Петровска

БЛАГОЈА МИРЧЕВСКИ

Сеќавање на егзотичниот и чувствителен македонски мелос

Младиот, талентиран и амбициозен наш сограѓанин и пријател, Благоја Мирчевски, роден е во Загреб во 1983 година. По потекло е Македонец, мајка му Верка е од с. Габалавци, Битолско, а татко му Илија од с. Големо Илино, Демирхисарско. Нив животниот пат ги довел во Загреб, но тоа не ги спречило на нивните деца, Благоја и брат му Зоран, да им ја пренесат сета љубов и убавина кон Македонија, македонскиот јазик и култура. Како деца, мајка им ги водела во црквата „Св. Злата Мегленска“ на Роковиот перивој од самите почетоци на формирањето на МПЦО и Заедницата

на Македонците во Република Хрватска.

Благоја во Хрватска завршува основно и средно училиште, а потоа се запишува на Факултетот за политички науки во Загреб. Дипломира во предвидениот рок, влегува меѓу првите

10%, и како еден од најдобрите студенти на својата генерација, стипендист е на Министерството за наука, образование и спорт, и добитник на Ректоровата награда. За жал, по дипломирањето не успева стално да се вработи, но затоа е активен на други подрачја на дејствување. Член е на Управниот одбор на Think Tank „Politea“, главен уредник на билтенот „Gentlemen’s Agreement“ во рамките на здружението „Politea“ и член на Одделот за политикологија при Матицата хрватска.

Благодарејќи на поттикнувањето на професорот Благој Штерјов, активно се вклучува во работата и дејствувањето како член на Управниот одбор на МКД „Охридски бисер“ од Загреб, а подоцна се активира и како член во Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб. Има повеќе идеи за понатамошното дејствување на македонските друштва и Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, како и на Заедницата на Македонците во Република Хрватска.

Приватно, Благоја е во среќна врска со Наташа, девојка од Загреб. За себе вели дека уште како дете кога одел со семејството во Македонија кај баба му и дедо му во посета, му останал во живо сеќавање споменот на тој егзотичен, чувствителен македонски етнос и мелос. Сега кога оди во Македонија, секојпат престојува кај тетка Драга во Радобор и покрај многуте роднини што ги има во Битола, односно битолскиот крај.

Е. Петровска

Преведувањето како трансформација и семиоза

Борислав Павловски во разговор со дописничката на Македонски глас, Јулијана Тешија од Осиек

Јазикот како инспирација, преведувањето како страст. Може ли така да се опише вашиот професионален и творечки опус?

Б. Павловски: За себе не би можел да зборувам. Јазикот повеќе би го дефинирал како заденост, рамка од која поаѓа секој оној кој е негов добар познавач, а да се биде преведувач мора да се биде добар познавач и на јазикот од кој се поаѓа, и на оној на кој се преведува... Особено на неговата лексика и синтакса, при што можеби најважни се препознавањето и толкувањето, како на авторскиот стил, така и на приказната.

Да позборуваме околу важноста на преведувачката дејност. Колку е важна врската автор – преведувач? Дали е преведувачот творец на читателскиот контекст?

Б. Павловски: Не сум свесен за сопствената позиција на

преведувач. Го сакам тоа што го работам, но пред сè, важно ми е каков е човекот што го преведувам. Тој може да биде добар писател, добар есеист или драматичар, но мене ми е најважно да е добар човек. Бидејќи преведувам автори кои се живи, најважно ми е да можам да ги разберам, па претпочитам ако можам да се дружам со нив, да зборуваме за уметноста, театарот, храната, жените, новите и старите улици во градовите од нашите сеќавања... Тогаш контактот и разбирањето на напишаното е вистинско и длабоко. Кога би можел да одбирам што или кого би преведувал, тогаш би зборувале за преведувањето како вистинска страст. Реалноста е поинаква. И во неа се случува да изостане „благодарам“ за направениот превод – тоа најповеќе боли.

Можат ли да се споредат македонскиот и хрватскиот јазик?

Тивок, затаен, скроман, шармантен, духовит, преполн со знаење... Борислав Павловски како златно ковчеже се отвори и изли со радост пред осиечката публика во книжарницата „Нова“ во тивките вечерни часови на 14 јуни 2013 година. Беше задоволство и храна за душата да се слуша овој есеист, критичар, антологичар, преведувач, книжевен историчар, театролог и универзитетски професор со игриви сини очи и раце кои шират топлина

Б. Павловски: Тоа се два јазични системи толку деликатно различни! Преведувањето од македонски на хрватски и обратно бара трансформација и семиоза: трагаме по исто значење кое треба да функционира на двата јазика и тогаш нужно посегаме по културното добро на јазикот кој подобро го познаваме, за да преведеме што подобро. Луѓето мислат дека е тоа едноставно, а всушност говориме за исклучително комплициран процес.

За крај, на што работите сега?

Б. Павловски: На преводот на најновиот роман „Сестрата на Зигмунд Фројд“ на Гоце Смилевски кој ќе го објави републиканата издавачка куќа „Фрактура“ од Загреб, иако паралелно и на некои други преводи. Со големо задоволство на секој од нив.

Јулијана Тешија

Штипско-сплитска универзитетска соработка

Ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, проф. д-р Саша Митрев и деканот на Факултетот за образовни науки проф. д-р Никола Смилков, по покана на ректорот на Универзитетот во Сплит проф. д-р Иван Павиќ, во периодот од 6 до 8 мај присуствуваа на свеченостите по повод празникот Св. Дујам, заштитник на градот Сплит, инаку град пријател со Штип.

Меѓу другото, при посетата се разговараше за продлабочување на соработката помеѓу двата универзитета, врз основа на Договорот за соработка склучен на 26 март 2013 година. Се дискутираше и за можностите за заедничко организирање на трет циклус студии на Факултетот за образовни науки, Прав-

ниот факултет и Економскиот факултет.

Иако имаа премногу протоколари обврски, ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, проф. д-р Саша Митрев и деканот на Факултетот за образовни науки, проф. д-р Никола Смилков најдоа време да ги посетат и сплитските Македонци во МКД „Македонија“ од Сплит.

Тие беа пријатно изненадени од активностите кои ги организира културното друштво „Македонија“ за зачувување на македонскиот национален идентитет, јазик и култура.

Особено задоволство изразија од постоењето на емисија на македонски јазик на локалната радио станица „Јадрански Радио“, каде за време на својот престој во Сплит, и самите земјаа учество во една емисија. Тие го претставија Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип како еден млад, но доста јак образовен центар во Македонија, кој иако постои само 6 години има склучено многу договори за соработка со повеќе од педесет универзитети во земјата и во странство.

Биљана Митревски

Кандидати за градоначалник на Сплит во МКД „Македонија“

ваа година е една од оние „ветувачки“ години во кои се одржуваат локалните избори кога сите кандидати на сите политички партии даваат разни ветувања на своите сограѓани како би ги придобиле нивните гласови. Досега во сите изборни циклуси од осамостојувањето на Република Хрватска не се имаше случено не-

кој од кандидатите да се сети дека постојат и „малцински“ гласови кои, исто така, можат да одлучат за нечиј избор. Изгледа дека целокупната активност која ги промовира Македонците од Сплит во водечко национално малцинство во градот Сплит, го покажа правиот рејтинг кој ги натера и кандидатите на

водечките партии за сплитски градоначалник да се заинтересираат за гласовите на малцинствата.

Прв во својата настапна кандидатска посета на Советот на македонското национално малцинство, на МКД „Македонија“ и на претставникот на македонското национално малцинство за Сплитско-далматинската жупанија беше кандидатот на ХДЗ, Вјекослав Иванишевиќ. Тој, заедно со претседателот на сплитскиот ХДЗ, Петар Шкориќ, дојде во просториите на македонските асоцијации и во едночасовен разговор ја објасни својата предизборна програма, особено во делот кој се однесува на цивилното општество.

Десетина дена подоцна, дојде и кандида-

тот за градоначалник на Сплит, од редовите на СДП, Иво Балдасар, со своите соработници Драго Давидовиќ и Стивен Владиславиќ. Балдасар укажа на сите слабости на досегашната власт, како и најважните аспекти на својата изборна програма. Претставниците на македонските асоцијации од Сплит изнесоа и свое мислење за тоа како и на кој начин може да се подобри секојдневниот живот не само на македонското национално малцинство, туку и на сите останати малцинства. А можеби малцинските 650 гласови беа оние кои му ја донесоа изборната победа на Балдасар. Се надеваме и веруваме во добра и плодна соработка.

Биљана Митревски

Кој е Џакомо Скоти и кои се неговите заслуги во афирмирањето на македонската книжевност?

Италијанец по потекло, риечанин по избор и вљубеник во македонската култура

Веќе е добро познат фактот дека македонската историја и култура се едни од најбогатите на овие простори и пошироко. Посебноста на македонската народна песна, вечно присутната носталгија кај македонските поети и прозаисти и фолклорот полн со измешани емоции се само дел од нашето културно наследство. Покрај едно толку силно културно творештво, без разлика дали се работи за музика или книжевност, кои се амбасадори на истото, надвор од границите на РМ имаат тешка задача, тешка а во исто време и толку благородна. Но кои се тие луѓе, промотори на македонската култура надвор од нашата држава!? Секоја чест на заедниците на Македонците во целиот свет, на сите културни друштва и културни форуми кои се трудат да ја приближат нашата музика, традиција и книжевност на Македонците родени во други земји или пак на припадниците на другите националности кои можеби немале прилика да се сретнат со истата. Но прекрасно е чувството кога ќе видите човек кој што не е Македонец кога со сјај во очите зборува за македонската литература и македонските автори. А пример за тоа е Џакомо Скоти.

Љубов кон Македонија

Роден е во Италија, а по своја волја ја избира Риека, како град за живеење и творење. И веднаш се забележува неговата посебност. Во годините после војната, веројатно е еден

од ретките кои наместо да побегнат од тажната атмосфера која владее во југословенските држави, тој самоиницијативно се преселува во Риека на која ќе и посвети голем дел од своето творештво.

Творештвото на Скоти е обележано од една мултикултура, а со тоа и посебност. Пишува на италијански, хрватски, српски и албански, а посебен интерес кај него се буди за македонските автори. Љубовта кон Македонија кај него се јавува уште во далечната 1961 година, а во 1965 година ја приредува и првата Антологија на македонска поезија на италијански јазик издадена во Сиена во време кога целокупната книжевност од денешните шест републики била позната под името „југословенска книжевност“. Преку делото на Скоти, за Македонија конечно ќе се чуе и во Италија а тоа ќе значи големо откритие за големата книжевност на малата земја. На тоа италијанската критика ќе рече: „македонската книжевност е во срцето на Европа и во контакт со европските авангарди“. По издадената антологија Скоти им се посветува на македонските прозаисти, па неговото дело „I narratori macedoni“ (Македонските прозаисти) е посветено на големите македонски автори како Славко Јаневски, Блаже Конески, Пе-

тре М. Андреевски, Влада Урошевиќ и многу други. Во овие писатели Скоти ќе пронајде и блиски пријатели. Интересот на Џакомо Скоти за македонската литература не се ограничува само на неговите современици, туку тој оди многу подлабоко во запознавањето на истата. Баш како што големиот далматински писател Томазео го запозна западниот јадрански брег со словенски-

те обичаи преку преводот на словенските народни песни, така и Скоти и ја приближи на Италија македонската народна книжевност. Во своето дело „Canti popolari macedoni – dal Medioevo ad oggi“ (Македонски народни песни од средниот век до денес) по моделот на Томазео докажува дека единствената вистинска поезија е онаа створена од народот.

Струшки вечери на поезијата

Со својата преведувачка дејност, а посебно со својот маестрален превод на „Т’га за Југ“ на Константин Миладинов, Скоти докажува дека во целост ја разбира македонската сензибилност, секогаш присутната носталгија по родниот крај, како и патосот поради неможноста да се биде дел од него.

Страста кон Македонија и македонската литература кај Скоти се зајакнува и по првото гостување на „Струшките вечери на поезијата“, каде бил повеќекратен учесник заедно со автори од целиот регион и светот, а голем придонес има и во реализацијата на настанот „Ден на македонската култура“ во Неапол кој постепено се поотворил во еднонеделна манифестација посветена на македонската култура.

Малиот принц во Шибеник

„Виновник“ е за издавањето на делата на голем број македонски автори во Италија меѓу кои Блаже Конески, Матеја Матевски, Борис Вишински, Анте Поповски и Славко Јаневски, за кого во риечкиот дневен весник „La voce del popolo“ критиката ќе напише дека е „движечка сила на македонската литература“.

Последното дело посветено на Македонија е „La Macedonia racconta – favole e magie“ (Македонија раскажува – бајки и магии) која беше претставена токму во Пула со помошта на „Македонскиот културен форум“ и издавачката куќа „Жакан Јури“ во 2006 година. Во книгата Скоти проповеда македонски бајки, народни поговорки, како и пат низ Македонија во откривање на македонскиот фолклор и обичаи.

Големината на овој автор е очигледна, а самите дела зборуваат за неговата пасија кон македонската литература. Можеби неговата магија е што успева да спои повеќе различни култури. Италијанец по потекло, риечанин по избор и вљубеник во македонската култура. Јасна е причината за сите доделени награди и оддадени признања. Неговите дела ќе останат да живеат уште долго и ќе бидат сведок за едно време и еден човек на кого Македонците му должат толку многу. Во нашиот неодамнешен разговор, господинот Скоти ми откри дека му е неверојатно жал што македонската современа книжевност, толку бујна, е малку позната во Италија, а тоа е затоа што не постојат многу луѓе кои би го наследиле неговото дело. Секако дека авторите сами по себе се амбасадори на македонската култура и книжевност, но очигледно е дека не треба да бидат оставени сами во процесот на афирмација. На потег се институциите кои веќе дејствуваат, но можат да дадат уште повеќе во поддршката на автори како што е Џакомо Скоти.

Елена Кипровска Кнежиќ

На престижниот Меѓународен фестивал на детето во Шибеник, на овогодешното 53. по ред издание, не изостаана македонски уметници. Од Скопје се претстави Турскиот театар со претставата „Малиот принц“, кој се најде на репертоарот на 25 мај, на летната сцена пред катедралата „Св. Јаков“, каде што слета авионот на пилотот среде пустината Сахара и каде го дочекаа љубопитните очи на децата од бројната публика. Претставата беше изведена на турски јазик, а имаше и титл на хрватски. Во публиката се слушаше гласното читање на родителите кои им објаснуваа на децата кои не знаеја да читаат, што се случува на сцената.

Атила Клинче, директор на Турскиот театар, не информира дека проектот го подготвувале два месеца. „Повеќе од 30 пати сме ја одиграле оваа претстава во текот на учебната година. Децата многу добро ја прифаќаат. Ова е класичен текст, но драматизацијата на Срѓан Јанаќијевиќ е одлична. Ние вметнавме кукли што ги мотивира децата да ја гледаат претставата. Значајно е да се постигне да се доживее визуелно она што сакаме да го прикажеме“, вели Клинче.

Срѓан Јанаќијевиќ, режисер на претставата, вели дека децата одлично ја прифаќаат претставата.

– „Малиот принц“ го гледам како еден омаж на целиот 20. век. Сакавме приказната да ја направиме модерно и да ја претставиме на децата кои одлично реагираат на тоа. Музиката е на Игор Василев и доста проверува низ претставата, ни изјави Јанаќијевиќ.

Видовме дека Малиот принц никогаш не се откажува од своите прашања. Светот на возрасните е полн со кралеви кои сакаат да даваат наредби, вообразени кои сакаат само да бидат обожавани, пијаници кои пијат за да го забораваат срамот од пиењето, бизнисмени кои се толку зафатени со она што тие сметаат дека е важно, што забораваат на вистински важните работи. Да, возрасните се навистина многу, многу чудни. Оваа сказна нè учи да се вратиме на вистинските вредности.

Инаку, Турскиот театар од Скопје пред 26 години прв пат земал учество на Меѓународниот детски фестивал во Шибеник.

Режисерот Јанаќијевиќ подготвува нова претстава во Театарот за деца и младинци од Скопје „Оливер Твист“, а Турскиот театар се подготвува за настап на две престижни манифестации во Македонија, на Охридското лето и на Античкиот театар во Стоби.

М. Г.

Болски „деби“ на Македонците од Сплит

Од почетокот на јуни до крајот на октомври на гостите и жителите на туристичката „мека“ Бол, секојдневно им се нудат голем број на културни и забавни програми.

Основата на „Болско лито“ го чинат чествувања и манифестации како што се: „Болска летна ноќ“, која претставува гастрономско-музичка про-

грама на болската рива секоја недела, потоа богат и добро посетен „Циклус на класични концерти“ во Доминиканскиот манастир и сè популарниот циклус на изложби во Галеријата на Домот на културата во Бол.

Токму благодарејќи на раководството на Центарот за култура на Бол, оваа година македонското културно друштво

„Македонија“ од Сплит, имаше чест и задоволство да настапи на отворањето на „Болско лито 2013“ на преполната болска рива. Фолклорната група „Македонија“ поддржана од музичкиот ансамбл „Македо“, заедно со солистките Дуња Лазаревска и Ксенија Периш Варводиќ изведоа богата програма составена од македонски ора, песни и соло настапи. Она што предизвика посебно внимание кај бројните туристи беа рачно изработените македонски носии во кои настапија нашите членови, така да нашите членови ќе ги красат албумите на многубројните Болски туристи од цел свет, а најмногу од Далечниот Исток.

Задоволни од искажаното гостопримство на „брачаниите“ од Бол, членовите на МКД „Македонија“ непланирано и спонтано со песна на траектот за Сплит ги развеселија и многубројните патници на „Јадролинија“.

Биљана Митревски

Хорот „Македонија“ на „SUN LIGHT FESTIVAL“

По минатогодишниот забележлив настап на „SUN LIGHT FESTIVAL“ во Подстрана, македонското културно друштво „Македонија“ и оваа година доби покана да учествува на настанот. Бидејќи програмската концепција на фестивалот беше малку изменета во однос на минатогодишната, оваа година МКД „Македонија“ го претставија членовите на пејачкиот хор „Македонија“.

Централната вечер беше замислена како клапска вечер и вечер на хорови и на неа настапија клапи и

пејачки групи од цела Сплитско-далматинска жупанија. Нашиот хор се претстави со „Битола, мој роден крај“, и „Болен ми лежи Миле Поп Јорданов“, а автентичните изведби

предизвикаа бурни аплаузи.

Шлаг на целата вечер беше настапот на познатата хрватска клапа од Шибеник, „Маслина“, која на воодушевената публика им

ги отпеа своите вечни хитови „Маслина је необрана“, „Да те могу писмом звати“ и многу други песни од својот репертоар познати на широката публика.

Биљана Митревски

Меѓународен ден на културни различности

На 26 мај во Задар по осми пат се одржа манифестацијата „Меѓународен ден на културните различности“, финансирана од страна на Град Задар и Задарската жупанија. Манифестацијата се одржа во Куклениот театар во Задар, а посетеноста и оваа година беше голема. Дел од оваа манифестација беа претставниците на националните малцинства присутни во Задар кои се претставија со настап на сопствените секции. Секако, вклучено беше и МКД „Билјана“, и како и секоја година, така и оваа, имаше еден од најдобрите и најзабележливи настапи. Имено, за МКД „Билјана“ настапи фолклорната

секција на МКД „Македонија“ од Сплит која ја воодушеви публиката со изведбата на македонските народни ора, но никого не оставија рамнодушен нити момчињата од музичко – инструменталната секција на МКД „Билјана“, со нивната прекрасна изведба на ма-

кедонски народни песни.

Претставниците на националните малцинства се претставија и со гастро дел, секој со своите традиционални јадења. Оваа година Италијанците се претставија со традиционални колачи, Босанците се пофалија

со својот бурек и пита кромпируша, Црногорците на гостите им понудија пршута, кашкавал и салама, но сепак, македонскиот штанд беше најпосетен со оглед на тоа дека МКД „Билјана“ на гостите им го приготви надалеку познатиот специјалитет – гравче тавче.

Дел од гостите беа и студентите од Филозофскиот факултет од Задар кои го слушаат предметот Мултикултурализам и мултилингвизам. Сè помина во најдобар ред, а Задар и Задарската жупанија уште еднаш докажаа дека се пријателски настроени кон националните малцинства присутни во овој дел од државата.

Е. К. К.

Големиот Кочо Рацин инспирација за делата на македонски автори

Во Сплит, делата на дваесетина македонски, академски сликари пристигнаа и во Задар

Имено, на 26 јуни беше отворена изложбата „Творештво на македонски уметници во Хрватска“ во просториите на Научната библиотека. Станува збор за културна манифестација која во Хрватска се одржува на ниво на Заедницата на Македонците во РХ, а во Задар беше организирана од страна на МКД „Билјана“. Целокупната изложба е инспирирана од животот на големиот Кочо Рацин и неговата збирка „Бели мутри“.

Отворањето започна со неколку воведни зборови на за-

меник директорот на Научната библиотека, Маријана Сенкиќ Клапан, а потоа и претседателката на МКД „Билјана“, Мирјана Мајиќ, кажа неколку збора во врска со самата изложба која службено беше отворена од претседателот на Заедницата на Македонците, Орце Ламбев-

ски. Отворањето го збогати и Иван Андријевиќ од музичката секција на МКД „Билјана“ кој отсвири неколку македонски народни песни како и Мирјана Мајиќ, која прочита неколку песни од Кочо Рацин, меѓу кои и полната со емоции „Денови“.

Е. К. К.

Македонците на џудо турнирот „Куп Јадрана“ со злато, сребро и бронза

Веќе четврта година по ред скопскиот џудо клуб „Миоки“ учествува и освојува завиден број на медали на меѓународниот џудо турнир „Куп Јадрана“, кој оваа година во организација на џудо клубот „Сплит“ од Сплит се одржува по 23-ти пат. Членовите на џудо клубот „Миоки“ предводени од селекторот на македонската џудо репрезентација, Игор Паскоски, годинава се натпреваруваа во конкуренција на 30-тина екипи од БиХ, Црна Гора, Србија, Слове-

нија, Словачка, Шведска, Либија, Германија, Украина, Бугарија и Македонија. Импазан-

тна е бројката од 417 натпреварувачи од кои 103 се припаднички на понежниот пол. Во оваа голема конкуренција, седмочлената екипа на „Миоки“ освои 7 медали и тоа 2 златни, 3 сребрени и 2 бронзени. Најуспешна натпреварувачка во редовите на „Миоки“ беше Берна Шерифовска, која освои еден златен и еден сребрен медал.

Задоволни од резултатите на турнирот, сместувањето и целокупната организација, на домаќините од џудо клубот „Сплит“ им го

потврдија своето гостување и за следната година, со покана и тие да земат учество на нивниот џудо турнир кој ќе се одржи на крајот на октомври во Скопје, што беше прифатено од домаќините.

Дека од нив не се послаби ни Македонците од Сплит, покажа членот на џудо клубот „Сплит“, Никола Митревски, кој на својот прв турнирски настап во категорија до десет години го освои бронзениот медал за својот сплитски клуб.

Биљана Митревски

Рагби почетоци во Македонија – остварлива мисија или не!?

Дел од времето кое го поминаа во Сплит како учесници на Свечената академија на „Нова Македонија“ на 13 мај, главниот и одговорен уредник на весникот, Зоран Димитровски и неговиот помошник, Марјан Велевски го искористија за посета на еден од најтрофејните спортски колективи во Сплит. Станува збор за рагби клубот „Нада“ од Сплит, кој постои од 1959 година и веќе единаесет години е основач и на хрватската рагби лига и на регионалниот рагби куп за Југоисточна Европа.

Гостите од Македонија, во просториите на рагби клубот ги прими секретарот на клубот, Петар Леротиќ заедно се неколку членови на ветераните на „Нада“, кои се и основачи на овој клуб. Се разменија искуствата од страна на основачите на „Нада“, како и желба и идеја за покренување на иницијатива овој спорт да се промовира во Македонија, каде до сега е непознат.

Велевски изрази воодушевување од позитивната клима што владее во овој спортски

колектив, а кога дознаа дека и во овој клуб има неколку млади играчи кои се со македонски корени, самиот си даде задача да поработи на идејата за претставување на овој спорт во Македонија. Падна и договорот до крајот на годинава да се направи промотивен турнир на две-три рагби екипи од регионот во Скопје, со што би се отворила и една нова страница на спортот во Македонија.

Б. М.

Турнир во мал фудбал

Загребската жупа „Св. Марко Крижевчанин“, на 8 јуни, беше домаќин и организатор на Третата екуменска духовно-спортско-музичка средба на младите „Фрањо Јурак“. Средбата започна со заедничка молитва, а продолжи на игралиштето на ОУ „Аугуст Шеноа“ со турнирот во мал фудбал на кој учествуваа заедниците на младите на Евангелско-пентекосталната црква, Македонската православна црква, Баптистичката црква, Христосовата цр-

ква и сениорската и јуниорската екипа на жупата „Св. Марко Крижевчанин“. Турнирот заврши со победата на тимот на Баптистичката црква, второто место го освоија сениорите на жупата „Св. Марко Крижевчанин“, а на третото место се пласира тимот на МПЦ.

Вечерта средбата продолжи со молитва и духовен концерт, каде се придружија и младите на Евангелско-лутеранската црква. Средбата се одржа во спомен на покојниот жупник Фрањо Јурак,

а беше со хуманитарен карактер за лекување на Хрвоје Бабиќ, кој боледува од тешка форма на тумор на коските.

Е.П.

Славенички концерт за полнолетство

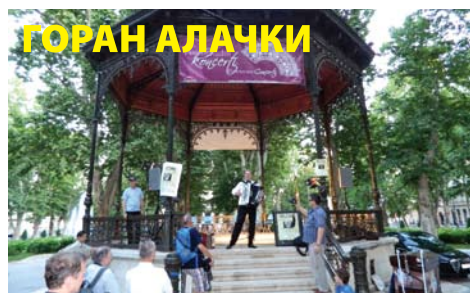
По повод полнолетноста на „Езерки“, а во организација на претставничката на македонското национално малцинство за Загребската жупанија, Соња Хабуш и Хрватско-македонското друштво, на 14 јуни 2013 година се одржа славенички концерт во прекрасниот амбиент на Маријиниот двор во Лужница крај Запрешиќ. Брилијантно изведените македонски песни како што се „Македонско девојче“, „Елено ќерко“, „Јовано, Јованке“, „Битола“, „Море сокол пие“ и „Зајди, зајди јасно сонце“, како и Калајциското, Касапско-

то и Пајдушкото оро во изведба на оркестарот „7/8“, ги воодушевија посетителите меѓу кои беа и амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караѓозоска, претседателот на Заедницата на Македонците во РХ, Орце Ламбевски и претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолоски. По концертот, весело продолжи дружењето со сечењето на славеничката торта.

Дејствувајќи во рамките на Хрватско-македонското друштво од Загреб, женскиот вокален етно состав „Езерки“ и оркестарот „7/8“ се стекнаа

со насловот „чувари на традиционалната македонска музика“. „Езерки“ се формирани на иницијатива на Лена Гапиќ во 1995, а „7/8“ во 2000 година. Диригент на „Езерки“ е внука-та на маестро Миљенко Прохаска, Дарка Краговиќ, а на „7/8“ бившиот член на култната група „Забрањено пушење“, виолинистот Бруно Урлиќ, кој е воедно и аранжер и уметнички продуцент на сиот нивни творечки опус. Тие досега имаат издадено 4 албуми: „Ливинг рум“ (2003), „Бакнеж“ (2005), „Спектакл“ (2007) и „Муистра“ (2010), а соработувале со бројни ценети естрадни уметници како што се Тоше Проески, Калиопи, Раде Шербеџија, Радојка Шверко, Нина Бадриќ, Масимо Савиќ, Костадинка Велковска, Бодан Арсовски, Зорица Конџа, Лука Нижетиќ и други. Настапувале во многу места низ Хрватска, Македонија, БиХ, Словенија и Италија.

Е. П.

На загребскиот концертен фестивал „Акордион“ што се одржа од 11-15 јуни 2013 година, на летната сцена во паркот Зрињевац присуствуваа врвни музички хармоникаши од Ев-

Со хармоника во срцето на Загреб

ропа, меѓу кои, на 13 јуни како почесен гостин настапи и македонскиот композитор и виртуоз на хармоника, Горан Алачки. Тој пред добро расположената публика свиреше дела од неговиот авторски опус потпишани од перото на аранжерот Дамир Имери, а премиерно го претстави и својот последен албум „После сите овие години“. Меѓу публиката беа и бројни Македонци кои го поддржуваа со бу-

рни аплаузи, па дури и заиграа на звуците на препознатливото оро „Елено моме“.

Во текот на овој престижен фестивал се одржаа и повеќе музички работилници и презентации на кои Горан Алачки достоинствено ја презентираше македонската музика, култура и традиција, заедно со Семир Хасиќ, кој е исто така, светски познат хармоникаш.

Е. П.

AbecedaZaštite

Abeceda Zaštite d.o.o.
Jarušičica 7a, 10020 Zagreb

Telefon: 01/3693-213
Telefaks: 01/3693-214
Mob: 091/23 39 777
e-mail: zastita@zastita.eu
web: www.zastita.eu

**ZAŠTITA NA RADU *
ZAŠTITA OD POŽARA *
ZAŠTITA OKOLIŠA**

• zaštita na radu • zaštita od požara • zaštita okoliša • energetska učinkovitost • projektiranje • nadzor •

АКЦЕНТ

(продолжение)

АКЦЕНТОТ НА ТУЃИТЕ ЗБОРОВИ

Една од најбитните карактеристики на македонскиот стандарден јазик е неговиот акцент, со кој и се одделува од другите јужнословенски јазици. Отстапувања од третосложното акцентирање, како што веќе споменавме, има како кај нашите така и кај туѓите зборови.

Голем број туѓи зборови навлезени во македонскиот стандарден јазик, особено оние од меѓународната (интернационалната) лексика, а и оние од другите јазици, во голема мера не се приспособуваат на нашиот третосложен акцентски систем. Така, цели групи туѓи зборови го задржуваат својот „изворен“ акцент како своевидна

(Според *Македонски јазик*, Просветно дело АД, Скопје, 2001)

особеност. Некои туѓи зборови, пак, се акцентираат двојно (со домашен и со туѓ акцент: *билет* и *билет*, *решо* и *решо*). Во редот на туѓите зборови има и такви што го прифатиле нашиот третосложен акцент, т.е. се приспособиле кон нашиот акцентски систем.

Туѓите зборови во нашиот јазик навлегуваат на различни начини: преку директен јазичен контакт или со посредство на друг јазик.

Побрзо и полесно се приспособува во секој поглед, па и во поглед на акцентот, оној туѓ збор кој од поодамна и пошироко навлегол во секојдневната употреба на говорителот, на пр.: *балкон* (поретко: *балкон*), *букет* (поретко: *букет*), *панталони* (поретко: *панталони*).

Во групата туѓи зборови по однос на акцентското место се изделуваат зборови со:

- акцент на првиот слог од крајот на зборот;
- акцент на вториот слог од крајот на зборот;
- акцент на третиот слог од крајот на зборот.

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

Крај за уште една училишна година

На 14 јуни, со крајот на учебната година, завршија и часовите за учениците кои посетуваат училишта по македонски јазик во Загреб, Сплит, Пула, Риека, Осиек, Вуковар и Винковци. Уште една генерација излезе од училишните клубови збогатена со нови сознанија од македонскиот јазик, култура, историја, географија и македонска музика.

зик, организирана по модел „Ц“ во основното образование, бидејќи засега нема отворени паралелки во средните училишта. Интерес за продолжување со изучувањето на македонскиот јазик и во средно училиште, осмоодделенците покажуваат и подготвени се и натаму да посетуваат настава, доколку тоа им се овозможи.

За време на летниот распуст, како и секоја година, во август учениците се подготвуваат за летниот камп на Шолта, каде една седмица ќе учат македонски јазик.

М. Г.

Настап на „Бисерчиња“

Во просториите на МКД „Браќа Миладиновци“ во Осиек, на 15 јуни, вриеше како во кошница: малите „Бисерчиња“ предводени од водителката на секцијата, Јасмина Пландер, се собраа да вежбаат на завршната проба пред настапот кој во 10 часот беше предвиден за пред родителите и пријателите на Друштвото, со кој се одбележа крајот на учебната година.

Ј. Т.

20 година sa Vama AMPER SERVIS

Cvjetna 6, 10370 Dugo Selo Ispostava: Čulinečka 52, 10000 Zagreb

Instalacije inteligentnih sustava-pametne kuće
Automatizacija, upravljanje i nadzor instalacija u građevinama
Izrada tehničkih rješenja instalacija

*Elektroinstalacije jake i slabe struje *Centralno i podno grijanje *Ventilacija i klimatizacija *Vodovod i odvodnja *Gips kartonski radovi *Elektrostatički podovi *Automatska zaljevanja *Centralno usisavanje *PVC stolarija, inox i crna bravarija

Tel.: 01/2913-194, tel/fax. 01/2913-188, mob.: 0912230 077, 091 4771 777

E-mail: amper-servis@zg.t-com.hr

Direktor : Jonče Ilievski

Крштемка во Сплит

На 30 јуни, верниците на МПЦО од Сплит и Сплитско-далматинската жупанија, масовно се собраа на молитва, да му се заблагодарат на својот заштитник Преподобниот Наум Охридски Чудотворец и да го молат за застапништво пред престолот на Севишниот. По Светата Литургија на огромна радост на сите беше крстено Божјото чедо Ален. Парохијскиот свештеник протоереј Кирко Велински му посака духовно постојано да расте поучувајќи се во верата Христова.

о. К. В.

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕНИ РЕКЛАМИ ВО "МАКЕДОНСКИ ГЛАС"

Страниците на нашето списание "Македонски глас" отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламирате на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОР
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш "Македонски глас"

ПРЕТПЛАТА НА "МАКЕДОНСКИ ГЛАС"

Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масарикова 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на Заедницата е: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804, матичниот број: 3805760, и личниот идентификациски број (ОИВ): 07739533563) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина (за 6 броја), изнесува 60 куни годишно, додека пак за странство, 120 куни годишно или 17 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрави од
Уредништвото

Цврста основа за подобар соживот

По повод Денот на МПЦО во Риека „Св. Цар Константин и царица Елена“ на 1 јуни, во просториите на МКД „Илинден“ се одржа редовно Собрание на МПЦО, кое го предводеше протојереј Кирко Велински. На почетокот на Собранието, тој го прочита благословот од Неговото Високопреосвештенство, Митрополитот Европски г. Пимен и му заблагодари за неговата духовна поддршка кон сите нас. Претседателот на МПЦО во Риека, Илија Младенов ги поздрави присутните членови и гости, и го поднесе извештајот за работата на МПЦО за 2012 година. Тој нагласи дека поаѓајќи од темелните потреби и претпоставки на секој човек за исполнување и задоволување на неговите духовни потреби, со втемелувањето на МПЦО во Риека, створени се нови и подобри услови за духовниот развој на верниците на МПЦ.

Во текот на 2012 година, со нов организациски систем, МПЦО го заокружи своето четиригодишно дејствување, со што се издигна рамноправно по квалитетот и квантитетот на

Одржано е редовно Собрание на МПЦО во Риека, кое го предводеше протојереј Кирко Велински. На настанот беше потенцирано дека со втемелувањето на МПЦО во Риека, створени се нови и подобри услови за духовниот развој на верниците на МПЦ

програмските дејности меѓу останатите верски заедници во Градот, со што ги исполни сите очекувања и предизвици што беа поставени пред неа, заедно со останатите македонски асоцијации кои што дејствуваат на овој простор. Иако во својата работа, со низа проблеми и отворени прашања, го задржа ритамот во процесот на својот развој, зацврстувајќи ги сите свои врски, потврдувајќи го својот рамноправен и партнерски однос со сите останати верски заедници на националните малцинства и со римокатоличка црква и со сите институции во Градот и Жупанијата, создава цврста основа за подобар соживот и дејствување на овие простори.

Процесот на реализација на програмските активности во изминатиот период, иако макотрпен и со многу пожртвуваност, треба да се оцени со највисока оценка, благодарейќи на несе-

бичноста и редовната финансиска поддршка од страна на МПЦ во РХ, конкретно од парохијскиот свештеник протојереј Кирко Велински, несебичните прилози на нашите верници, сограѓани и припадници на

други верски заедници и национални малцинства и со должна благодарност кон големиот труд и ангажман на членството и поединците кои несебично се залагаа за извршување на планот и програмата за 2012 година.

Во изминатиот период опфатени се сите верски празници, а планирано е да се одржат и денови на христијанска култура, меѓурелигиски дијалог и одредени трибини на таа тема, изложби на икони и слики со духовна содржина, едукативни филмови, веронаука за деца и возрасни итн. Посебно можеме да бидеме задоволни со иницијативата од страна на Советот и МПЦО за изградба на културно-духовен центар во Риека, за што од страна на локалната самоуправа на Град Риека е дадено зелено светло за изнаоѓање на најдобра и најповолна локација за ова потреба.

Илија Христовулов

Митрополитот Европски г. Пимен во Риека

На 2 јуни се одржа Света архиерејска литургија од неговото Високопреосвештенство митрополитот Европски г. Пимен во сослужување на неговото Високопреподобие архимандритот г. Арсение од Американско-канадската епархија и парохискиот свештеник на МПЦ во Република Хрватска, протојереј Кирко Велински

Кршење на славска погача, Неговото Високопреосвештенство г. Пимен и кумовите: Александра, Никола и малиот Тин Драгиќ

Во црквата „Св. Фабијан и Себастијан“ во Риека, по повод Денот на МПЦО „Св. цар Константин и царица Елена“, на 2 јуни се одржа Света архиерејска литургија од неговото Високопреосвештенство митрополитот Европски г. Пимен во сослужување на неговото Високопреподобие архимандритот г. Арсение од Американско-канадската епархија и парохискиот свештеник на МПЦ во Република Хрватска, протојереј Кирко Велински.

Со видна духовна радост и задоволство се следеше оваа архиерејска литургија. Обраќајќи се кон верниците, митрополитот г. Пимен го искажа своето големо задоволство и благодарност за поканата која ја упатија верниците за неговата трета пасторална посета на Риека и оваа МПЦО.

По Светата архиерејска литургија, духовно обновени со радост и веселба, продолжи дружењето во просториите на МКД „Илинден“, каде што во организација на овогодешните кумови, семејството Драгиќ и МПЦО, беше подготвена трпеза на љубовта со кршење на славска погача.

Согласно со програмата на третата пасторална посета

неговото Високопреосвештенство митрополитот Европски г. Пимен во придружба на Неговото Високопреподобие архимандритот г. Арсение, отецот Кирко Велински, претседателот на МПЦО „Св. Цар Константин и царица Елена“, Илија Младенов, неговата сопруга Спасена Младенова и Илија Христовулов ја посетија хрватската Капуцинска провинција Св. Леополд Богдан Мандиќ во црквата и манастирот Госпа Лурдска на Жабица во Риека, каде ги прими провинцијалот фра Ивица Петањек. Високата црковна делегација присуствуваше на вечерната Миса која ја предводеше жупникот фра Ивица Петањек кој ги поздрави високите гости со прекрасно христијанско и братско добредојде.

Обраќајќи се кон домаќините и верниците, митрополитот Европски г. Пимен искажа отворена христијанска, братска и екуменска благодарност за неговиот пријателски дочек и прием, упатувајќи благослов до мноштвото верници кои го исполнија и последното место во црквата.

По Св. Миса високата црковна делегација го продолжи дружењето со домаќините на

заедничката вечера која беше приготвена во нивна чест.

Следниот ден на 3 јуни, во рамките на пасторалната посета, високата црковна делегација, оствари средба со надбискупот риечки монс. д-р Иван Девчиќ. Средбата се одржа во Богословното семениште „Иван Павле II“, каде и самиот Папа Иван Павле II престојувал пред десет години за време на неговата пасторална посета на Република Хрватска. Во пријателска атмосфера и двете страни изразија големо задоволство од сè што е досега направено во унапредувањето на односите помеѓу двете цркви, кои што до ден денес не се оптоварени со отворени прашања и проблеми. Неговото Високопреосвештенство митрополитот Европски г. Пимен, користејќи ја оваа прилика се заблагодари за разбирањето за потребите на верниците на МПЦ, на кои им е дадена на користење најстарата католичка црква во центарот на градот, за задоволување на верските потреби. Во едночасовниот пријателски разговор беа врачени заемни пригодни дарови.

Илија Христовулов

Време било тогаш на полноќе,
на полноќе, време глумва доба,
што му дошле до три наречници
на детето и смет да наречат.
Двете и смет на Марка нареќае
треќа.

Марко јунак да е,
кога момче оно да
порасте, на татќа си
ќоски да му скрши.

Кога чуо краља Вољашина, што нареќаа треќа
наречница, деји нему гуч многу му падна: што си
зеде Марка мајечкаво и го ќааде во една ќошница,
ќошница со сјаола намаќана та го фрли по бела
Вараара, да с' удави и да ќуртулиса, од што реќаа
треќа наречница.

Вараар течели Марка го носи, ќошница ми покрај брегот паќва,
амаи Марко во ќошница пишќа. Што го дочу мајасно овчарче
и се прибра крај брегот да види што е тоа што тоаку му пишќи,
кога виде - дете во ќошница.

На овчарче деји жая му падна, се наведе
и ќошница фати, кога виде во ќошница дете,
си го ќрена на две бели раце, го однесе дома
ќај мајќа си да го гледа и да го изгледа.

Го гледааа и си го раниаа,
што станаао момче за работа,
го гавнаа Марка за теаарче,
да си пасе сите теааи сеааи.
Теааи пасоа три дни еаи три ноќи,
четврти ден ми истепаа теааи.

а та си отишоа дома при овчарот, многу
маќа нему му паааао, деќа теааи Марко
истепаа, се нааути татќо му овчаров,
те истераа краљевиќа Марка да не седи
во негојте ќуби,
и на Марка тој
ваќа му реќаа:

Ај од туќа, ти дете
назнајно, што ми
стори голеи паќост
мене, голеи паќост
и страќ ми донесе,
што истепа сите
сеааи теааи, за да
паааај еано чуао
пари, та да смираќ
сичќите сеааани!

Убавините на Македонија

Св. Стефан, Охрид

Љепоте Македоније

Св. Архангел Михаил, с. Радожда

Св. Атанасиј, с. Калишта

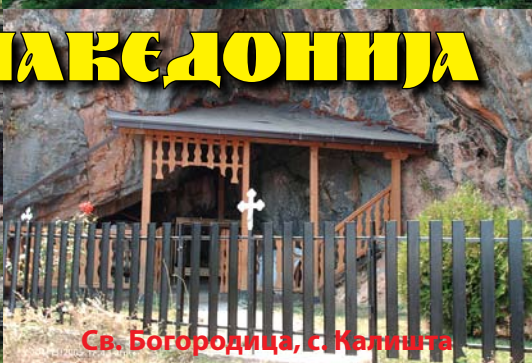
ПЕШТЕРНИ ЦРКВИ ВО МАКЕДОНИЈА

Св. Јован Крстител, Велес

Св. Еразмо, Охрид

Св. Богородица, с. Калница

Св. Лазар, с. Бегниште

Св. Никола, с. Драдња

Св. Спас, с. Ела

Св. Спас, с. Бишни

Македонија изобилува со прекрасни места и градби, а меѓу нив спаѓаат и еден посебен вид на цркви кои се изградени во внатрешноста на пештерите, односно во карпи. Средновековните пештерни цркви и манастири претставуваат богата културна, духовна и просветителска ризница. Тие сведочат за творечките потенцијали на македонските зографи и градители, за монашкиот живот, за значајното религиозно творештво и вековната традиција на источно-христијанската култура. Поради тоа, тие се составен дел од неисцрпното културно наследство на Македонија.

Спојот на пештера и црква е не-обично интересен за спелеолозите и археолозите, за историчарите на уметноста и за оние кои ги почитуваат древните култури. Како редок феномен со својата уметничка и историска вредност успеваат да го привлечат вниманието и на свет-

ската јавност. За пештерните цркви се користеле природни пештери сместени високо во карпите. Секоја од нив е опколена со прекрасна природа и е вистински извор на мир и убавина што ги прави волшебни и таинствени.

Пештерните цркви започнале да се појавуваат околу 9. век, а нивните живописи главно датираат од 13. и 14. век и се тесно поврзани со христијанското учење – исихазам. Тоа е филозофија на монашкиот мистицизам во Православната црква од Исток, кој се негувал во македонските манастири и пештерни цркви како во свој автентичен простор и се развил во општо културно и социјално движење кое длабоко се врежало во духот на македонскиот средновековен човек. Анонимните иконописци припаѓале на балканските карактеристични сликарски школи. Нивните фрески сродни се со фреско-сликарството во најпознатите манастири. Тие да-

ваат печат на дел од некогашниот живот. Во овие пештери се појавиле многу испосници кои се занимавале со чудотворство и пророштво. Според сочуваните ракописи, зачетници на монашкиот живот биле Св. Наум и Св. Климент.

Досега се регистрирани преку 50 пештерни цркви во Македонија, а од нив најбројни се околу крајбрежјето на Охридското и Преспанското езеро, во кои живееле и дејствувале исихастите. Вакви цркви се среќаваат и во околината на манастирите Трескавец и Зрзе, по долните текови на реките Бабуна, Црна река и Треска, но и во Кумановско-кратовскиот регион и кај Тиквешкото езеро. Овие пештерни храмови со своите колоритни иконостаси имаат непроценлива вредност за негување на духот на христијанството, како и за посетителите што доаѓаат на молитва и соединување со Бога.

Е. Петровска

MYSTIC

VRANAC

Makedonija, zemlja toplih i srdačnih ljudi,
a bezbroj puta opjevana u tužnim pjesmama.

Makedonija, zemlja gostoprimstva,
a vjekovima želja raznih osvajača.

Makedonija, zemlja mirnih i plemenitih ljudi,
a domovina najvećeg ratnika u povijesti,
Aleksandra Makedonskog.

Makedonija, misteriozna od pamtivijeka,
a riječima teško opisiva.

Vranac Mystic će Vam na najbolji način
približiti vječitu tajnovitost Makedonije,
netaknutog bisera s juga Europe.

Najbolje poslužiti rashlađeno
pri temperaturi 12-14C

MYSTIC

VRANAC

POLUSUHO CRVENO VINO

2012

Alk.
13% vol.

ezimit vino

NETO KOL.:
0,75L

ezimit vino

Adresa: Tošo Arsov 36, 2 000 Štip, R. Macedonia

tel./fax: +389 (0)32 387 809

e-mail: filip@ezimitvino.com.mk

Predstavništvo u Hrvatskoj: Ezimit d.o.o., Brezovička cesta 38, 10 000 Zagreb

Tel: +385 1 65 39 587; Fax: +385 1 65 4 5398; Mob +395 98 92 17 909

e-mail: zeljko.misic@ezimitgroup.com

www.ezimitvino.com.mk